

Innehåll

1.	Sidas bedömning av strategigenomförandet – en sammanfattning	3
2.	Översikt av strategisammanhanget.....	7
2.1	Förändringar i strategisammanhanget	7
2.2	Perspektiven	9
2.3	Sveriges roll i strategisammanhanget	12
2.4	Synergier med andra svenska strategier	12
3	Resultatredovisning.....	13
	Sidas bidrag till förändring på strateginivå	13
3.1	Stödområde 1: Behovsbaserad, snabb och effektiv humanitär respons.....	15
3.1.1	Mål 1.1: möta krisdrabbades kvinnors, mäns, flickors och pojkars humanitära behov genom snabbt, effektivt och flexibelt stöd. Sida ska möta specifika humanitära behov, inklusive hos grupper i särskilt utsatta situationer	15
3.1.2	Mål 1.2 verka för opartiska, intersektoriella, samordnade och globalt jämförbara behovsbedömningar.....	17
3.1.3	Mål 1.3 stödja långsiktighet i planering och finansiering, särskilt i utdragna eller återkommande kriser	18
3.1.4	Mål 1.4 öka flexibiliteten hos partnerorganisationer och öka självbestämmande hos krisdrabbade människor genom bl.a. stöd till lämpliga finansieringsmekanismer.....	19
3.1.5	Mål 1.5 förbättra förutsättningar för resiliens och riskreducering samt stärka samarbetet med utvecklingsaktörer inom detta område.....	19
3.2	Stödområde 2: Ökat skydd för krisdrabbade människor samt ökad respekt för humanitära principer och internationell humanitär rätt	20
3.2.1	Mål 2.1 minskad risk och sårbarhet hos krisdrabbade, särskilt hos de som är mest utsatta, mot hot, övergrepp och våld	20
3.2.2	Mål 2.2 säkerställa värdighet och fysisk säkerhet för människor som utsatts för våld och övergrepp.....	20
3.2.3	Mål 2.3 minskad förekomst av sexuellt och könsrelaterat våld, och förbättrade möjligheter att ge stöd till de som drabbas av våld	22
3.2.4	Mål 2.4 förbättra möjligheterna till säkert och obehindrat humanitärt tillträde till krisdrabbade människor.....	23
3.2.5	Mål 2.5 ökad kunskap om internationell humanitär rätt och humanitära principer.....	24
3.3	Stödområde 3: Ökat inflytande för krisdrabbade människor.....	25

3.3.1	Mål 3.1 förbättrade förutsättningar för krisdrabbade människor, inklusive de mest utsatta, att utöva inflytande och ansvarsutkrävande vid behovsbedömningar, utformandet av insatser och genomförandet	25
3.3.2	Mål 3.2 ökad kapacitet hos partnerorganisationer för att integrera krisdrabbade människors behov, förutsättningar, rättigheter och prioriteringar i planeringen, genomförandet och uppföljningen av insatser	25
3.3.3	Mål 3.3 ökade förutsättningar för att insatser ska kunna anpassas efter återkoppling från lokalsamhällen	26
3.3.4	Mål 3.4 ökad förståelse för krisdrabbade människors behov och förbättrade möjligheter att nå och inkludera krisdrabbade människor, exempelvis genom innovativa och tekniska lösningar	26
3.4	Stödområde 4: Stärkt kapacitet och effektivitet i det humanitära systemet.....	27
3.4.1.	Mål 4.1 förbättra förutsättningarna för effektiv humanitär samordning i fält	29
3.4.2.	Mål 4.2 verka för att de FN-ledda humanitära responsplanerna är strategiska, väl samordnade, har tydliga prioriteringar och om möjligt är fleråriga	29
3.4.3.	Mål 4.3 verka för att stöd till FN och civilsamhällesorganisationer utgår till insatser inom de humanitära responsplanerna	30
3.4.4.	Mål 4.4 verka för förbättrad FN-samordning och ökad kapacitet för gemensam analys, planering och långsiktiga målformuleringar.....	30
3.4.5.	Mål 4.5 stödja FN:s landfonder och verka för att nationella och lokala responsaktörer får stöd och deltar inom ramen för dessa fonder	31
3.4.6.	Mål 4.6 förbättra möjligheterna för ett ansvarsutkrävande för humanitära organisationers kollektiva insatser på landnivå	32
3.4.7.	Mål 4.7 lokalt kapacitetsstärkande integreras i genomförandet av det humanitära biståndet	32
3.4.8.	Mål 4.8 FN och internationella organisationer stärker samarbetet med lokala aktörer	32
3.4.9.	Mål 4.9 stödja och stärka lokala och nationella aktörers deltagande inom ramen för kluster- och sektorsamarbetet	33
3.4.10.	Mål 4.10 förbättra förmågan hos myndigheter, lokala och nationella organisationer för en effektiv humanitär respons	33
3.4.11.	Mål 4.11 öka synergier genom att de humanitära responsplanerna beaktar övergripande nationella utvecklingsplaner och/eller FN:s utvecklingsplan, och vice-versa, under förutsättning att de humanitära principerna och de humanitära aktörernas opartiska uppdrag och särart respekteras	34
4.	Implikationer och rekommendationer	35
4.1	Implikationer	35
4.2	Rekommendationer inför kommande strategi	36
	Bilaga 1 Rapport P6 Finansiellt år 2018.....	37

1. Sidas bedömning av strategigenomförandet – en sammanfattning

Den humanitära strategins huvudfokus är att rädda liv, lindra nöd och upprätthålla mänsklig värdighet för människor drabbade av kriser och konflikt. Strategin är starkt förankrad i de fyra humanitära principerna (*humanitet, opartiskhet, neutralitet och oberoende*) och termen ”rädda liv” kommer direkt från principen om *humanitet*. Utgångspunkten för Sidas humanitära arbete är därmed alltid de globala humanitära behoven och hur de kan tillgodoses i enlighet med de humanitära principerna och den internationella humanitära rätten (International Humanitarian Law, IHL). Om Sidas mål, (dvs *vad* Sida skall göra) är förankrat i principen om *humanitet*, är Sidas humanitära stöd och dess inriktning, (dvs *hur* Sida skall verka), förankrat i principen om *opartiskhet*. Sidas väletablerade allokeringsmodell är genom sitt fokus på principen om opartiskhet därmed fortsatt det centrala verktyget för behovsbaserat stöd till de i störst nöd.

Den utvärdering av Sidas humanitära bistånd som slutfördes 2016 konstaterade att Sida är en ledande humanitär givare inte enbart på grund av den stora finanseringsvolymen, utan på grund av Sidas starka förankring i de **humanitära principerna, fokus på ökad responseeffektivitet och stärkande av det humanitära systemet**. Dessa slutsatser bedöms fortsatt gälla. En utmaning för Sida är att värna sin särskilda roll inom givarkretsen, där Sida står relativt ensam i rollen som en principbaserad, flexibel och systemstärkande humanitär givare. Samtidigt finns positiva tendenser till ett ökat givarintresse för Sidas behovsbaserade arbetssätt och allokeringsmodell. Sida bedömer att befintliga arbetssätt i stort är ändamålsenliga och att genomförandet av strategin även fortsatt har bidragit till två tydliga effekter:

- **Ökad effektivitet i den humanitära responsen.** Detta uppnås genom Sidas krav på att stöd skall rymmas inom de FN-samordnade responsplanerna (år 2017 var 92% av Sidas humanitära stöd till länder med responsplaner), Sidas framsteg med ökad andel utbetalning i början på året (ökning från 3,8% 2014 till 75% 2018), samt Sidas snabbinsatsmekanism (Rapid Response Mechanism, RRM) genom vilken ca 150–200 beslut under året tas inom 24 timmar.
- **Opartiskhet i det humanitära arbetet.** Detta har skett genom att Sida använder den globala behovsbaserade allokeringsmodellen som möjliggör att stöd till kriser baseras på de humanitära behoven oavsett var de uppstår. Den principfasta hållningen kring opartiskhet gör Sida till en humanitär givare som utmärker sig globalt. Den behovsbaserade allokeringsmodellen är central, i synnerhet i ett geopolitiskt klimat där givare i allt större utsträckning allokerar humanitära medel baserat på andra faktorer, som exempelvis säkerhetspolitiska intressen, i syfte att bromsa migrationsströmmar eller massmedialt fokus. Efter den globala behovsanalysen följer ca 15 humanitära djupanalyser (Humanitarian Crises Analysis’ (HCA)), där humanitära behov på land/krisnivå analyseras och bäst lämpade organisationer identifieras för humanitärt stöd. Dessa HCA:er har de senaste två åren starkt färgats av information som är inhämtad från de många uppföljningsresor som den humanitära enheten gör. År 2018 genomfördes 40 uppföljningsresor till ca 100 projekt i några av världens svåraste humanitära kriser.

Vad gäller ökat **samspel mellan humanitära insatser och utvecklingssamarbete** har Sida aktivt bidragit till stärkta synergier med relevanta globala, regionala och bilaterala strategier. Mer strategiskt påverkansarbete behövs dock i förhållande till större utvecklingsaktörer såsom Världsbanken och UNDP men även nationella myndigheter. Även mer fördjupad analys vad gäller risker och möjligheter inom ”triple nexus”, dvs gränssnittet mellan humanitärt, utveckling och fred, är centralt. Flera humanitära aktörer upplever utmaningar med att ta större hänsyn till utvecklings- och fredsrelaterade

mål utan att detta – särskilt i konfliktmiljöer – får allvarliga konsekvenser för hur man uppfattas och/eller ens kapacitet att oberoende och snabbt svara upp mot behov i volatila miljöer.

Ökad effektivitet i krisanalys, organisationsberedning och tidsenlig utbetalning: Sida bedömer att de interna förutsättningarna för att genomföra strategin tydligt har stärkts under de två första strategiåren. Den humanitära enheten har idag en stark humanitär kapacitet, vilket möjliggjorts bl a genom strategisk personalplanering. År 2018 hade enheten medarbetare med erfarenhet från ca 12 humanitära organisationer, såsom ICRC, WFP, UNICEF, Rädda Barnen och SRK (som sammanlagt hade fälterfarenhet från samtliga större kriser). Enheten har stärkt den analytiska funktionen genom bl a två ämnesföreträdande (en för internationell humanitär rätt samt en för resiliens), utökat fältnärvaron genom två växeltjänster (från tidigare en) samt stärkt antikorrupsionsarbete genom att utöka controllergruppen från två till tre controllers.

Enheten arbetar utifrån tydligt formulerade arbetsprocesser, vilka inkluderar humanitära analyser, såsom de årliga ca 15 humanitära krisanalyserna och 25 organisationsberedningar. Arbetsprocessen främjar även tidsenliga utbetalningar: 75 % av det humanitära anslaget hade betalats ut före slutet av mars 2018, vilket var en fortsatt höjning i jämförelse med 3,8 % 2014, 22 % år 2015, 54 % år 2016 och 68 % år 2017. Tidiga utbetalningar möjliggör snabb och ändamålsenlig respons, skapar förutsägbarhet för partner att planera sin verksamhet, säkrar upphandlings- och logistikkedjor, samt möjlighet att anställa och/eller behålla personal som behövs för att nå de mest utsatta.

Ökad fältuppföljning: Sidas humanitära arbete har även alltmer kännetecknats av en omfattande fältuppföljning, från 36 uppföljningsresor 2017 till 40 uppföljningsresor 2018. Dessa 40 uppföljningsresor har sammanlagt täckt över 100 projekt, vilket ger en bild av resornas omfång, detta trots att flertalet resor genomförs i några av världens farligaste områden. **Korruption utgör en hög risk** i många av de kontexter där humanitära insatser genomförs och ett omfattande arbete har lagts ned på att etablera en systematisk ansats för riskhantering och uppföljning. Enhetens controllerkapacitet har varit särskilt viktig för anti-korrupsionsarbetet, inklusive möjlighet att vid misstanke om korruption genomföra fältresor med kort varsel för att följa upp misstankar om korruption och oegentligheter.

Ökat gehör inom det humanitära samfundet: På den globala arenan har Sidas humanitära karaktäriserats av snabbhet. Sida har även aktivt bidragit till att Sverige efterlever åtagandena inom ramen för effektivitetsagendan inom Grand Bargain, såsom flexibel finansiering samt harmoniserad rapportering. Globalt utmärker sig Sida vidare genom kontinuerligt påverkansarbete för stärkt samordning av den humanitära responsen. Sidas framsteg inom området påvisas bl a av att Sida ökat andelen humanitärt stöd till samordnade humanitära responsplaner till över 90% (2017 och 2018). Sidas tematiska expertis inom det humanitära området efterfrågas kontinuerligt av såväl UD som av andra humanitära givare. Under året har intresset tilltagit specifikt för Sidas behovsbaserade allokeringsmodell som presenterats i ett flertal givargemensamma sammanhang. Modellen har även lovordats av FN:s Emergency Relief Coordinator, Mark Lowcock vid besök till Sida.

Sverige ligger stadigt på listan över de tio största humanitära givarna i världen. Andra stora givare är USA, EU, Kanada, Tyskland och Storbritannien, samt under 2018, Saudiarabien och Förenade Arabemiraten. Sida är den näst största givaren till de humanitära landfonderna globalt sett. Till FN:s humanitära samordningsorgan, OCHA, är Sverige fortsatt näst största givare genom en kompletterande ansats från UD (kärnstöd) och Sida (landstöd).

Sidas sammantagna bedömning är att stödområden, vägval och prioriteringar fortsatt är relevanta. Sidas humanitära stöd har därmed påvisat stora och mätbara framsteg, men arbetet påverkas samtidigt av *externa* faktorer som beskrivs nedan. Sida bedömer att utvecklingen i kontexten vad gäller strategins fyra områden i huvudsak går framåt, men i begränsad mån även bakåt. Sida bedömer att insatsportföljen är relevant och har genomförts enligt plan. Relevansen kan bibehållas genom hög grad av flexibilitet och god anpassningsförmåga till globala humanitära behov.

	2017		2018		2019	
	Mål ¹	Portfölj ²	Mål	Portfölj	Mål	Portfölj
Stödområde 1: Behovsbaserad, snabb och effektiv humanitär respons						
Möta krisdrabbades humanitära behov genom snabbt, flexibelt och effektivt stöd						
Verka för opartiska, intersektoriella, samordnade och global jämförbara behovsbedömningar						
Stödja långsiktighet i planering och finansiering, särskilt i utdragna eller återkommande kriser						
Öka flexibiliteten hos partnerorganisationer och öka självbestämmande hos krisdrabbade människor						
Förbättra förutsättningar för resiliens och riskreducering samt stärka samarbetet med utvecklingsaktörer						
Stödområde 2: Ökat skydd för krisdrabbade människor samt ökad respekt för humanitära principer och internationell humanitär rätt						
Minskad risk och sårbarhet hos krisdrabbade människor, särskilt hos de som är mest utsatta för hot, övergrepp och våld						
Säkerställa värdighet och fysisk säkerhet för människor som utsatts för våld och övergrepp						
Minskad förekomst av sexuellt och könsrelaterat våld, och förbättrade möjligheter att ge stöd till de som drabbats av våld						
Förbättra möjligheterna till säkert och obehindrat humanitärt tillträde till krisdrabbade människor						
Ökad kunskap om internationell humanitär rätt och humanitära principer						
Stödområde 3: Ökat inflytande för krisdrabbade människor						
Förbättrade förutsättningar för krisdrabbade människor att utöva inflytande och ansvarsutkrävande						

¹ Bedömning av utvecklingen i kontexten i förhållande till **strategimålen**: Grön: Utvecklingen går framåt; Gul: Utvecklingen går delvis framåt eller delvis bakåt; Röd: Utvecklingen går bakåt.

² Bedömning av **portföljens relevans**: Grön: Portföljen är relevant; Gul: Portföljen är delvis relevant; Röd: Portföljen är inte relevant.

Ökad kapacitet hos partnerorganisationer att integrera krisdrabbade människors behov, förutsättningar, rättigheter och prioriteringar

Ökade förutsättningar för att insatser ska kunna anpassas efter återkoppling från lokalsamhällen

Ökad förståelse för krisdrabbade människors behov och förbättrade möjligheter att nå och inkludera krisdrabbade människor

Stödområde 4: Stärkt kapacitet och effektivitet i det humanitära systemet

Förbättra förutsättningarna för effektiv humanitär samordning i fält

Verka för att de FN-ledda humanitära responsplanerna är strategiska, väl samordnade, har tydliga prioriteringar och om möjlighet är fleråriga

Verka för att stöd till FN och civilsamhällesorganisationer utgår till insatser inom de humanitära responsplanerna

Verka för förbättrad FN-samordning och ökad kapacitet för gemensam analys, planering och långsiktiga formuleringar

Stödja FN:s landfonder och verka för att nationella och lokala responsaktörer får stöd och deltar inom ramen för dessa fonder

Förbättrade möjligheterna för ett ansvarsutkrävande för humanitära organisationers kollektiva insatser på landnivå

Lokalt kapacitetsstärkande integreras i genomförandet av det humanitära biståndet

FN och internationella organisationer stärker samarbetet med lokala aktörer

Stödja och stärka lokala och nationella aktörers deltagande inom ramen för kluster- och sektorsamarbetet

Förbättra förmågan hos myndigheter, lokala och nationella organisationer för en effektiv humanitär respons

Öka synergier genom att de humanitära responsplanerna beaktar övergripande nationella utvecklingsplaner och/eller FN:s utvecklingsplan

2. Översikt av strategisammanhanget

Totalt strategibelopp:	Utbetalat belopp hittills:	Antal insatser 2018:
16 600 000 000 SEK	7 871 007 000 SEK	32

2.1 Förändringar i strategisammanhanget

Humanitära kriser påverkar fler människor och varar längre – men olika kategorier av allvarlighetsgrad kan skönjas

År 2019 behöver cirka 132 miljoner människor i 42 länder humanitärt stöd till en kostnad på 22 miljarder USD. Väpnade konflikter fortsätter att vara huvudsaklig drivkraft för humanitära behov. Ca 80% av de humanitära behoven uppskattas ha sin grundorsak i konflikt. Allt fler människor är flyktingar eller internflyktingar; antalet tvångsfördrivna ökade från 59,5 miljoner 2014 till 68,5 miljoner 2017. Naturkatastrofer och klimatförändringar utgör ytterligare en orsak och uppskattningsvis 350 miljoner människor påverkas i genomsnitt varje år av naturkatastrofer.³ Merparten av humanitär finansiering går till större och utdragna kriser. Mellan 2014 och 2018 stod Somalia, Sydsudan, Sudan och Syrien för 55 % av samtliga givares utbetalade humanitära medel.⁴ Dagens humanitära kriser kan grovt indelas i fyra kategorier:

1. Kriser som pågått under en längre tid och som under 2018-2019 påvisar **kraftig försämring** såsom *Afghanistan* (pga av torkan som intensifierades 2018 och där 2,5 miljoner människor är akut matosäkra), *Centralafrikanska republiken* (där 65% av befolkningen är i behov av humanitärt stöd) och *Jemen* (där ca 24 miljoner människor är i behov av humanitärt stöd). Samtliga tre kriser karaktäriseras av akut **matosäkerhet**, vilket är del av en global trend. Mellan 2015 och 2017 ökade andelen människor i "crisis-level food insecurity or worse" från 80 miljoner till 124 miljoner.
2. Kriser som påvisar **viss stabilitet men fortsatt stora humanitära behov** såsom *Etiopien*, *Nigeria* och *Sydsudan*. Det som karaktäriserar dessa länder är att vissa landsdelar drabbats oproportionerligt svårt och länge av humanitära kriser pga **långvarig utsatthet och marginalisering**, såsom lågländerna i Etiopien och norra Nigeria. Att vissa delar av ett land stagnerar i långvarig utsatthet som leder till humanitära behov är inte ovanligt då en humanitär kris tenderar att vara i snitt i nio år. De utdragna humanitära kriserna och behoven medför ökade krav på humanitära aktörer att främja hållbarhet och långsiktighet, samt integrering av resiliensåtgärder, för att stärka landets motståndskraft, i den humanitära verksamheten.
3. Kriser som påvisar **viss stabilisering**, såsom *Irak* och *Burundi*. En faktor som förenar dessa två kriser, och är symptomatisk för många andra kriser, är den höga andel **tvångsfördrivna**.
4. Kriser som påvisar så pass tydlig **förbättring** i den humanitära situationen att en humanitär responspan inte längre anses nödvändig, såsom *Mauritanien* och *Senegal*.⁵

³ Då katastrofer och konflikter påverkar kvinnor, män, pojkar och flickors på olika sätt är vikten av könsuppdelad statistik stor, något som inte finns i nuläget. Sida kommer därför att driva detta inom det humanitära systemet.

⁴ *Global Humanitarian Overview 2019* (2018)

⁵ *Global Humanitarian Overview 2019* (2018)

Det faktum att majoriteten av de humanitära behoven förekommer i utdragna kriser aktualiserar vikten av att det långsiktiga utvecklingssamarbetet i högre grad fokuserar på hantering av grundorsaker till varför humanitära behov uppstår eller kvarstår under en längre tidsperiod. Det är därför av största vikt att, vid sidan av den humanitära responsen, säkra att aktörer bortom det humanitära samfundet stödjer politiska lösningar och insatser som främjar motståndskraft, försoning, fred och stabilitet. Inte mindre är 30% av de stora humanitära kriserna som Sida stöder idag, har fredsavtal eller freds/stabiliseringsprocesser. I dessa länder måste snabba och fredsfrämjande effekter dvs ”immediate peace dividends” realiseras, för att freden skall kunna materialiseras.

Brott mot IHL, begränsat tillträde och underfinansiering utgör globala utmaningar

Det humanitära arbetet präglas av tre globala trender:

1. För det första, en fortsatt trend av **brott mot den internationella humanitära rätten**. År 2017 och 2018 manifesterades detta i utökat antal attacker mot sjukhus och skolor, främst i Afghanistan och Jemen. Men även genom attentat i flyktingläger i t ex Nigeria samt massavrättningar i Irak. Den tyngsta bördan bärs av civilbefolkningen. I enbart Irak, Afghanistan och Syrien beräknas mer än 600 000 civila ha mist livet i de pågående konflikterna. Även humanitär personal utsätts för riktade attacker; över 100 humanitär personal förlorade livet i tjänst 2017, framför allt i Syrien, Sydsudan, Afghanistan och Somalia.⁶
2. Den andra utmaningen är det **begränsade humanitära tillträdet**, vilket beror bl a på ökad fragmentering av stridande parter med oklara och oförutsägbara beslutskedjor (”line of command”), vilket i sin tur försvårar samtal och förhandling kring humanitärt tillträde.
3. Den tredje utmaningen är fortsatt stora humanitära behoven i kombination med **begränsade finansiella resurser**. Trots en ökning av humanitär finansiella flöden, från 10,6 miljarder USD 2014 till 13,9 miljarder USD 2017, finns fortsatt ett finansieringsgap för FN-ledda humanitära responsplanerna (Humanitarian Response Plan, HRP) på cirka 40%.⁷ Här bör dock två nyanserande aspekter tilläggas. För det första sker en betydande humanitär finansiering utanför det humanitära systemets samordnade responsplaner, ca 30% av total global humanitär finansiering. Det betyder att om en större del av dessa 30% skulle kanaliseras inom de samordnade HRP:erna, skulle finansieringen av dessa vara högre. För det andra sker inte alltid humanitär finansiering till de mest akuta behoven; stora humanitära responsplaner må visa framsteg i verksamhet som syftar till arbetsskapande åtgärder och marknadsutveckling, men samtidigt finns brister i livräddande insatser. Projekt som i hög grad liknar utvecklingsprogram (jobbskapande insatser eller mer långsiktiga insatser inom sociala tjänster) har införlivats i HRP:erna, ofta pga avsaknad av en tydlig styrning för hur volatila delar av landet, eller delar av landet med störst underutveckling, de facto ska integreras i utvecklingsplaner.

En breddning av HRP:n mot utvecklingsinsatser är i teorin en välmenande ansats för att gynna områden som präglas av fattigdom och underutveckling. Problematiken uppstår dock när enbart 60% av humanitära responsplanen är finansierad och givare styr det humanitära biståndet till resiliens och utveckling på bekostnad av det humanitära kärnuppdraget.

⁶ Aid Worker Security Report: Figures at a glance (2018) <https://reliefweb.int/report/world/aid-worker-security-report-figures-glance-2018>

⁷ Global Humanitarian Overview 2019 (2018)

I ett läge där humanitära behov vida överstiger finansiella resurser krävs att det humanitära systemet ökar både effektivitet och kostnadseffektivitet. Stora framgångar har gjorts på detta område. ERC Mark Lowcock framhåller i FN:s sammanställning av de globala humanitära behoven 'Global Humanitarian Overview' att, trots utmaningarna, är det humanitära systemet mer effektivt och effektfullt än någonsin tidigare. Lowcock framhåller inte minst förfinade metodologier för att identifiera behov med fokus på livräddande insatser, förbättrade och prioriterade responsplaner; ökad kvalitet i programmering, bland annat i form av ökad användning av kontantbaserat stöd där så är lämpligt och genomförbart; ökat fokus på lokal kapacitet samt mer flexibla finansieringsmodaliteter.⁸

2.2 Perspektiven⁹

Konfliktkänslighet

Humanitära behov uppstår i ökad grad till följd av väpnad konflikt. Därutöver bidrar klimat-förändringar (jfr Nigeria), migrationsströmmar (jfr Libyen) och andra samtida fenomen till spänningar i humanitära kontexter. Av dessa och andra skäl behöver humanitära aktörer göra en grundläggande analys av (i) den specifika kontextens konfliktodynamik och aktörer samt (ii) hur den egna verksamheten passar in i den bilden för att, som ett minimum, undvika att spä på spänningar och, om möjligt, aktivt bidra till att de reduceras.

En konfliktanalys är inte en separat, isolerad övning. För att som humanitär aktör förhålla sig *neutral* till politiska agendor behöver man först förstå dem. Denna förståelse är också en förutsättning för att säkra en bred acceptans för sina aktiviteter och ytterst för att nå personer i humanitär nöd. Om en humanitär insats eller organisation uppfattas ensidigt ge stöd till en viss samhällsgrupp i en polariserad miljö så bidrar man dels till spänningar, men man riskerar också att förlora acceptans och tillträde. Samma kontextuella förståelse bidrar alltså till utformandet av en konfliktkänslig respons och säkrandet av acceptans bland de aktörer – formella såväl som informella – som har maktutövning på det humanitära tillträdet.

Konfliktkänslighet ingår som en obligatorisk riskanalys i Sidas insatshanteringssystem Trac och inkluderas därför systematiskt i Sidas beredning av stöd. Överlag är Sidas bedömning att humanitära genomförandeorganisationer som finansieras av Sida integrerar konfliktkänslighet väl, inte minst då detta är en förutsättning för att verka principbaserad och därmed få tillträde till människor i nöd. Partnerorganisationers kapacitet att genomföra denna analys och låta den styra insatserna varierar dock.

Utmaningarna är flera. Att ägna sig åt kontextuell analys kan uppfattas som mindre angeläget när behoven är akuta. Att beakta långsiktiga konflikteffekter kan likaså vara utmanande när responsen ska ske snabbt. Att integrera konfliktperspektivet på högkvarters- eller huvudstadsnivå är en sak, men kapaciteten att förverkliga det längst ut i fält en annan. Det kan också uppstå ett dilemma mellan det humanitära imperativet och kraven på konfliktkänslighet. Att prioritera de mest utsatta kan i lokalmiljön uppfattas som ett ensidigt stöd till en viss befolkningsgrupp. Problematiken kan underblåsas om en aktör som kontrollerar ett territorium ställer krav på insatsers utformning för att ge humanitära aktörer tillträde. En *integrerad* konfliktanalys kanske inte heller generar *specifik* rapportering kring konfliktkänslighet, vilket ger en alltför negativ bild av i vilken mån frågan beaktas. Med utgångspunkt

⁸ <https://www.unocha.org/global-humanitarian-overview-2019>, se sid 6.

⁹ Huvudfokus läggs här på de tre perspektiv som återfinns explicit i Strategin för humanitärt bistånd 2017-2020 men resonemang förs även om hur Sidas humanitära bistånd förhåller sig till de perspektiv, dvs miljö och klimat, samt fattigdoms- och rättighetsperspektivet i Förordning (2010:1080) med instruktion för Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) § 2.

i en förståelse för dessa utmaningar – men också i den breda potential som ryms i att arbeta utifrån en god kontextuell förståelse i polariserade miljöer – kommer Sida säkerställa att humanitära partners aktivt integrerar konfliktkänslighet i sina arbetssätt.

Jämställdhet

Sida har aktivt verkat för att stärka att kvinnors, mäns, flickors och pojkars specifika humanitära behov. På *systemnivå* har Sidas verkat för bättre genusanalyser i de FN-ledda responsplanerna, bl a genom deltagande i den genusinriktade arbetsgruppen inom Grand Bargain, ledd av UNWomen, samt i styrgruppen för det Sidafinansierade GenCap (vars uppdrag är att tillhandahålla jämställdhetsrådgivare till FN-ledda humanitära landteam). Sidas humanitära enhet har även tagit en aktiv roll för att stödja operationaliseringen av den nya genus- och åldersmarkören, "Gender in Age Marker" (GAM), vilken kommer användas i samtliga HRP:er. GAM bedöms ha goda förutsättningar att förstärka det humanitära systemet. En diskussion förs på Sida kring möjligheter, men även begränsningar, med att använda denna markör.

Vad gäller säkerställande att Sidas partners integrerar ett jämställdhetsperspektiv är ett viktigt verktyg Sidas projekthanteringssystem Trac och dess kontrollfrågor om jämställdhet.

För att fördjupa förståelsen för humanitära partners jämställdhetsintegrering genomförde Sida under 2018 en kartläggning som indikerade att det fortfarande finns en bristande förståelse för *vad* ett jämställdhetsperspektiv innebär och *hur* detta kan göras på ett relevant sätt. Integrering av jämställdhet förväxlas ofta med särskilda insatser för kvinnor och flickor istället för att planera och utforma alla insatser utifrån kvinnors, flickors, pojkars och mäns olika behov i enlighet med den humanitära principen om opartiskhet. Enligt kartläggningen rapporterade fyra av Sidas humanitära partnerorganisationer att de nästan alltid eller oftast genomför en genusanalys, medan tio organisationer menade att de ibland gjorde sådana analyser. En utmaning ligger i att genus fortsatt anses vara en fokalpunkts eller rådgivares ansvar och inte är tillräckligt institutionaliserat, särskilt vid fältkontor. Framsteg kunde dock skönjas vad gäller ökat deltagande av flickor och kvinnor i programmering och genomförande, bättre könsdisaggregerat data samt bättre policies och metoder.¹⁰

Sida har även genomfört en kvalitetsgranskning av kodning av Sidas statistiska gendermarkör (baserad på kriterier fastställda av DAC) i ett urval av humanitära insatser. Granskningen visar på förbättringspotential finns och att denna markör är ett centralt verktyg för kvalitetssäkring men också en bra förändringsmotor, i likhet med OCHA:s GAM-markör.

Resiliens

Sidas riktlinjer för stöd till humanitära samarbetspartners säkerställer att partners, där så är möjligt, integrerar resiliens genom krav på redogörelse för hur detta inkluderats. Syftet är att öka motståndskraft mot återkommande kriser samt stärka förutsättningar för återhämtning på såväl individuell som institutionell nivå. I samband med ansökan och rapportering återkopplar Sidas partner hur arbetet med resiliensfrämjande insatser genomförs. Sida har under 2018 gjort en systematisk genomgång av Sidafinansierade projekt och slutsatsen är att detta förhållningssätt inte systematiskt tillämpas på ett tydligt sätt. (Se 3.1.3 för mer detaljer.) Sida följer därför ECHO:s (European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations) arbete med *resilience markers* för att se om en liknande markör skulle kunna vara ett verktyg för att främja en mer systematisk ansats av resiliens i Sidas humanitära verksamhet. Erfarenheter med markörer är mycket blandade.

¹⁰ Mapping of Gender Capacities of Sida Humanitarian Partners – SHD063 (2018), 006099/19

Utöver de insatser där resiliens integrerats, finansierar Sida 2019 inte mindre än 30 fleråriga humanitära insatser vars huvudmål är att främja resiliens hos målgruppen (se nedan), vilket är en ökning från 0 insatser år 2017.

För att säkerställa att humanitära biståndet bidrar till att stärka resiliens, dvs motståndskraft, återhämtnings- och anpassningsförmåga, i de kontexter där så är möjligt har Sidas fokus legat på att stärka samspel mellan humanitära insatser (som räddar liv och lindrar nöd) och utvecklingsinsatser (som hanterar krisers grundorsaker) för att stärka människors och institutioners motståndskraft.

Ambitionen har varit att uppnå en transformativ effekt, där en region eller land kan röra sig från en hastigt uppkommen humanitär situation (där humanitär verksamhet främst begränsas till livräddande insatser) till utdragna humanitära situationer där medel/långsiktiga insatser kan fokusera på försörjning, t ex från humanitära kontantstöd till sociala trygghetssystem, alternativt lägga grunden för tidiga utvecklingsinvesteringar. Andra exempel är att gå från humanitära mobila hälsokliniker till hållbara sjukvårdssystem, eller från humanitära relativt småskaliga utbildningsinsatser till långsiktiga utbildningssystem. Se avsnitt 2.4 för mer detaljer kring samverkan med andra svenska strategier.

Miljö/klimat: I en humanitär respons är fokus på att rädda liv och minska mänskligt lidande. Miljö- och klimataspekter är dock centrala i flertalet humanitära insatser i synnerhet efter den första mest akuta fasen. Exempel från t ex Darfur, Uganda och Bangladesh visar hur oreglerad nedhuggning av träd för bränsle och konstruktion kan leda till mänskligt lidande. Avsaknad av avfallshantering, vattenförorening och utarmning av lokala vattenresurser är andra exempel som kan påverka hälsan, hygien, skydd, försörjning, och leda till spänningar i lokalsamhällen. För att minska den humanitära verksamhetens negativa miljö- och klimatpåverkan har Sida bl a genomfört:

- Kapacitetsstöd för att stärka bedömning av humanitära partnerorganisationers miljöpåverkan samt policys för miljö och klimatarbete, vilket vägs in i beslut om stöd.
- Bedömning av partnerorganisationers verksamhet/projekt som syftar till att minimera negativ miljöpåverkan (exempelvis införande av gasdistribution för att minska användning av ved och hållbar vattenresurshantering i flyktingläger).
- Ökat fokus på behov av stöd till att återställa/förbättra miljön i en kriskontext, exempelvis beskogning kring flyktingläger. Denna typ av insats är relativt ovanlig inom humanitärt bistånd, men antalet ökar i takt med att miljö och klimatrelaterade utmaningar kopplas allt tydligare till grundorsaker till katastrofer och konflikter.
- Analyser av Humanitarian Needs Overviews (HNO:er) och Humanitarian Response Plans (HRP:er) för att se hur dessa inkluderar utsatta gruppers klimatanpassning/resiliens.

Fattigdomsperspektivet: Det humanitära biståndet per definition inriktas på de i störst nöd i linje med principen om *opartiskhet* – ”giving priority to the most urgent cases of distress”. Sidas humanitära bistånd är därmed inriktat på att nå de mest utsatta i en kris, vilka många gånger även är de fattigaste och mest sårbara. De årliga humanitära krisanalyserna är centrala verktyg för att identifiera de mest utsatta grupperna.

Rättighetsperspektivet: Det humanitära biståndet tar sin utgångspunkt i internationell humanitär rätt, vilket inkluderar civilas rätt till skydd i väpnad konflikt. Rättighetsperspektivet levandegörs också av det faktum att det humanitära systemet i ökad grad inriktas på aktivt deltagande och återkoppling från drabbade människor samt ansvarsutkrävande (se nedan 3.3).

2.3 Sveriges roll i strategisammanhanget

Tabell 1. Givarkontext

Biståndets (totala) andel av statsbudgeten utgör: N/A	Strategins andel av totala biståndet utgör: N/A
De fem största givarna (organisationer och/eller länder) är: USA, Tyskland, Storbritannien, Japan och Kanada	Sverige globalt är uppskattningsvis den sjunde störste givaren. Av EU MS är Sverige uppskattningsvis den tredje störste givaren.

Sverige är sjunde största bilaterala humanitära givaren 2019. Sverige är en ledande humanitär givare inte enbart på grund av den stora finanseringsvolymen, utan även på grund Sveriges starka förankring i det humanitära principerna, fokus på ökad effektivitet och stärkande av det humanitära systemet. Sida ansvarar för drygt hälften av det svenska humanitära biståndet, 4050 miljoner SEK. Resterande 3-4 miljarder SEK hanteras av UD. UD finansierar primärt genom globala, i vissa fall fyrråriga, kärnstöd till humanitära organisationer medan Sidas utgångspunkt är kriskontexter och därmed nationella eller regionala humanitära responsplaner. Arbetsfördelningen förutsätter ett utmärkt samarbete mellan Sida och UD, inte minst i förhållande till humanitära genomförandeorganisationer.

Sverige har en stark position att driva främjandearbetet för respekt för internationell humanitär rätt, de humanitära principerna samt effektivitetsfrågor. Sida och UD har ett mycket väl fungerande samarbete för att driva prioriterade frågor kring behovsbaserad, snabb och effektiv respons, skydd av civila/IHR, ökat inflytande av krisdrabbade människor samt stärkt kapacitet och effektivitet i det humanitära systemet. Samarbete sker genom regelbunden kontakt på handläggarnivå, gemensamma resor samt genom möten inom ramen för samordningsmötet för humanitära frågor (HUMSAM). Det nära samarbete mellan UD och Sida främjar starka synergier och hög samspelthet inom ”det humanitära Sverigelaget”.

I en alltmer polariserad värld, där humanitär verksamhet alltmer vävs in i politiska, ekonomiska och massmediala perspektiv, bedöms Sida vara en av få humanitära aktörer som starkast länkar det humanitära stödet till de humanitära behoven på basis av en behovsbaserad allokeringsmodell baserad på kvantitativa kriterier.

Den ”traditionella” givarkretsen har på senare år utvidgats med bland annat gulfstater och Kina, vilka ofta tenderar att finansiera humanitära insatser utanför det etablerade humanitära responssystemet. Sidas arbetssätt har genererat intresse hos andra stora givare (ECHO, DfID, USAID) och Sida har aktivt bidragit till att sprida erfarenheter från den behovsbaserade allokeringsmodellen, flexibel humanitär finansiering i form av en programbaserad ansats samt ökat operativt genomslag för skydd (*protection*).

2.4 Synergier med andra svenska strategier

Inte minst strategins tre perspektiv – jämställdhet, konfliktkänslighet och resiliens – banar väg för synergier med andra strategier. I tillägg till det humanitära kärnmandatet har Sida bidragit till att stärka motståndskraft, återhämtnings- och anpassningsförmåga hos befolkning som drabbats av kriser genom stärkt samspel med globala, regionala och bilaterala strategier. Samarbete över strategigränser har skett i form av gemensamma analyser och strategiska vägval. Systematisk strategiövergripande samverkan finns idag vad gäller bl a i Bangladesh, Mali, Kamerun, Afghanistan, Sudan, och Somalia. Några exempel följer här:

- I Bangladesh har den humanitära strategin banat väg för att gå över från veduppvärmning i flyktingläger (och därmed skogsskövling) till den något mer miljöanpassade uppvärmningen

genom gasspisar, vilket 2019 kan expanderas genom det ”resiliensfönster” som lagts till Bangladeshstrategin som ett resultat av Myanmar krisen.

- I Sudan stödjer den humanitära strategin gemensamt med den långsiktiga utvecklingsstrategin WFP:s insatser mot extrem undernäring där den humanitära strategin gör livräddande insatser medan grundorsakerna hanteras parallellt inom WFP:s landstrategi.
- I Sahelregionen finansierar den humanitära strategin insatser som hanterar extrem undernäring men bygger samtidigt resiliens genom jordbruksfrämjande insatser genom FAO som även finansieras genom bilaterala strategier.
- Synergier finns också med strategin för lån och garantier genom en planerad garantimekanism UNHCR:s regi, vilken ska underlätta för flyktingar att få tillgång till banklån (tentativt i Uganda). Stödet till Internal Displacement Monitoring Center (IDMC) är ett annat exempel på hur den humanitära strategin funnit synergier kring global omvärldsanalys genom samfinansiering med Sveriges globala strategi för social utveckling.

Gemensam kontextanalys är centralt för samverkan och identifiering *om* och *hur* humanitära medel kan fasas ut och tas över av mer långsiktiga insatser. De humanitära krisanalyserna tas därför fram i nära samarbete med kollegor vid respektive UM/strategiägare på Sida. (Se avsnitt 2.2.3). Medarbetare på den humanitära enheten deltar även regelbundet i planerings- och genomförandeprocesser för globala, regionala och bilaterala strategier i kriskontexter.

För att förbättra förutsättningarna för stärkt samspel operativt behövs dock en fördjupad diskussion med utgångspunkt i den vanligaste typen av humanitär kris, nämligen en intern väpnad konflikt där staten är en av flera konfliktparter. Denna situation kräver tydlig vägledning på strategisk nivå kring hur ambitionen om ökad integrering med utvecklings- och fredsarbete (med ett naturligt fokus på statens kapacitet) kan förenas med den neutralitet och det oberoende som humanitära partners förväntas upprätthålla i konfliktsituationer i syfte att kunna identifiera och prioritera behov oaktat var dessa uppstår.

3 Resultatredovisning

Sidas bidrag till förändring på strateginivå

En betydande kraftsamling har gjorts med mål att säkerställa att det humanitära stödet Sida hanterar går till de mest akuta humanitära behoven i enlighet med de humanitära principerna, särskilt opartiskhetsprincipen, dvs ”on the basis needs alone”.¹¹ Detta mål nås genom:

1. **Humanitära krisanalyser:** Sidas årliga humanitära allokering baseras på 15 krisspecifika analyser (Humanitarian Crises Analysis, HCA), som utarbetas av humanitära enheten i nära samarbete med UM och andra strategiägare utifrån FN:s Humanitarian Needs Overview (HNO) samt iakttagelser från fältuppföljning och omvärldsanalys. Nytt för 2018 var det innovativa sättet Sida använde sig av kartor för att visualisera de humanitära behoven, hur Sida svarar upp mot behoven samt var Sidas uppföljning sker. En ny komponent för analyserna 2018 var även att stärkt fokus på samspelet mellan humanitärt och utveckling samt att vissa kontexter inbegreps fleråriga stöd.

¹¹ Fördelning sker efter behov ”making no distinctions on the basis of nationality, race, gender, religious belief, class or political opinions”.

2. **Synkroniserad beredning och snabba utbetalningar:** Krisanalyser följs av ca 25 organisationsspecifika beredningar av Sidas humanitära kanaler där ambitionen är att betala ut runt 75% av den humanitära anslaget före slutet på mars för att möjliggöra tidsenlig, snabb och ändamålsenlig humanitär respons samt skapa förutsägbarhet för partners att planera sin verksamhet, säkra upphandlings- och logistikkedjor samt anställa och/eller bibehålla personal som behövs för att nå behövande. Den humanitära reserven bibehålls på ca 25% och utbetalas under året utifrån kriterier kopplade till förvärrade eller nya humanitära behov, framförallt genom snabbinsatsmekanismen (Rapid Response Mechanism (RRM)).
3. **Uppföljning i realtid av den humanitära responsen:** Personal vid Sidas humanitära enhet genomför regelbundet och systematiskt fältresor för att följa upp det humanitära stödet, ofta till svårtillgängliga områden. Under strategiperioden har Sida exempelvis besökt Jemen, Afghanistan (Kunduz), Erbil och Mosul i Irak, östra DRK, Libyen samt Mali.

Snabb utbetalning har ökat genom ett **synkroniserat arbetssätt** (punkt 2) där ca 30 medarbetare vid Sidas humanitära enhet arbetar med analys- och beredningsuppgifter i ett tydligt tidschema och därmed samtidigt utför vissa steg i beredningsarbetet. Under den perioden sker inga resor, och controller, programadministratör samt chef är på plats för att ge stöd. I relation till planerat stöd under första kvartalet var utbetalningsgraden 96 % år 2018 (jämfört med 89 % 2017). Sida bedömer att en väl avvägd balans mellan snabbhet och kvalitet härmed nåtts. Före slutet på mars hade 75 % av det humanitära anslaget betalats ut, vilket utgör en fortsatt höjning i jämförelse med 3,8 % 2014, 22 % 2015, 54 % 2016, 68 % 2017.

Inom ramen för **snabbfinansieringsmekanismen** (Rapid Response Mechanism, RRM) och stödet till MSB, godkände Sida under 2018 totalt 168 insatser, vilket bidrog till möjliggörandet av snabb respons på plötsligt uppkomna behov, såsom i Indonesien efter tsumanin och i Afghanistan i anslutning till den förvärrade torkan som lett till akut undernäring i stora delar av landet (ett RRM-beslut kan tas inom 24 timmar). Några av de kriser som erhöll flest snabbinsatser under året var Syrien (totalt 13 insatser), bland annat i anslutning till den humanitära responsen i östra Ghouta när humanitärt tillträde tillfälligt gavs, samt i Bangladesh (16 insatser) för humanitär respons i Cox's Bazaar riktad till de ca 700 000 flyktingar som flytt till Bangladesh från Myanmar.¹²

En viktig lärdom är att principbaserat, effektivt humanitärt bistånd förutsätter **kapacitet att följa upp insatser i komplexa konfliktmiljöer**. Under 2018 genomförde medarbetare på Sidas humanitära enhet över 40 uppföljningsresor, vilket resulterade i över 384 uppföljningsdagar totalt. Till detta tillkommer uppföljningsresor som humanitära fokuspunkter vid UM genomför. Centralt för uppföljning är kompetens vad gäller systematisk fältsäkerhetsanalys samt den särskilda satsning som gjorts för uppföljning i svåra kontexter, inklusive intern styrning och kontroll (ISK). Under 2018 gjordes 4 fältuppföljningsresor av controller, med särskilt fokus på ISK-frågor, till Sudan, Kenya, Palestina och Ukraina.

Vad gäller finansiellt utfall per stödområde kan konstateras att **merparten av det humanitära anslaget går till stödområde 1** (behovsbaserad respons, 2,6 miljarder SEK) och stödområde 2 (skyddsinriktade insatser, drygt 1 miljard SEK) medan en mindre andel går till stödområde 3 (ökat inflytande från krisdrabbad befolkning, 76 MSEK) och stödområde 4 (stärkande av det humanitära systemet, 460

¹² Humanitära enhetens Landlista 2018 (Uppdateras kontinuerligt, doxas vid behov); [https://inside.sida.se/samarbeta/hum/Humanitrt%20std/Landlistan/Country%20lists%20\(landlistor\)/Country%20List%202018/Country%20List%202018%20\(IATI\).xlsx](https://inside.sida.se/samarbeta/hum/Humanitrt%20std/Landlistan/Country%20lists%20(landlistor)/Country%20List%202018/Country%20List%202018%20(IATI).xlsx)

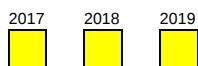
miljoner SEK).¹³ Detta utfall bedöms rimligt i linje med att assistans och skydd är huvudkomponenter i humanitärt agerande medan insatser för att stärka deltagande och det humanitära systemet snarast är ”enablers” för effektivt och principbaserat humanitärt agerande och ”good programming”. Som ett resultat av utfallet per stödområden föreslås att stödområden ses över inför kommande strategi. Se avsnitt 4. Slutligen bedöms utfallet att 50 % av totalt strategibelopp utbetalats vid årsskiftet 2018/19 ligga väl i linje med Sidas årliga allokeringsmodell.¹⁴

3.1 Stödområde 1: Behovsbaserad, snabb och effektiv humanitär respons

Som framgår i finansiellt utfall går över hälften av strategibeloppet till **behovsbaserad, snabb och effektiv respons (2,6 miljarder SEK)**. Överlag bedömer Sida att portföljen inom detta stödområde på ett mycket relevant och effektivt sätt bidrar till det övergripande strategimålet genom stöd till humanitära insatser som genomförs av FN-organisationer, INGO:er och ICRC. Nedan redogörs för ett antal konkreta resultat i syfte att konkretisera resultat som uppnåtts, ofta i mycket svåra konflikt- och kriskontexter. Vissa mål har slagits ihop för att underlätta läsbarheten.

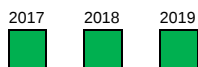
3.1.1 Mål 1.1: möta krisdrabbades kvinnors, mäns, flickors och pojkars humanitära behov genom snabbt, effektivt och flexibelt stöd. Sida ska möta specifika humanitära behov, inklusive hos grupper i särskilt utsatta situationer

Strategimål

Som nämnts ovan präglas den globala humanitära situationen av stora behov som inte motsvaras av tillräckliga finansiella resurser. Dock bör denna negativa bild nyanseras av att det humanitära responssystemet präglas av en tydlig trend mot ökad effektivitet, mer robusta behovsbedömningar/planer, ökad innovation och en evidensbaserad ansats med fokus på bl a lokalisering och där så är möjligt kontantbaserat stöd. Dessutom är det centralt att erinra om att FN och humanitära aktörer, trots svåra förutsättningar, bidrar med skydd och assistans till cirka 100 miljoner människor årligen.¹⁵

Portfölj

Sidas portfölj bedöms vara mycket relevant och effektiv och bidrar därmed, trots svåra externa förutsättningar, effektivt till förändring i linje med strategimålet. Genom stöd till FN:s barnfond **Unicef** möjliggjordes exempelvis livräddande och livsuppehållande stöd till de mest utsatta grupperna i över 15 kriser, varav några nämns här:

- Som svar på torka i *Etiopien* ökade UNICEF 2017 sitt nutritionsprogram med kapacitetsstärkning av hälsovårdspersonal och förbättrade åtgärder för de lokala stabiliseringscentren genom vilket man nådde 344 666 barn med behandling för akut undernäring. Dessutom gjordes 483 701 medicinska bedömningar och behandlingar där

¹³ P6 tabell 1: Financial Overview 2018 per areas of support/objective in Strategy.

¹⁴ P6 table 2: Total Strategy Amount and Disbursed Amount during the Strategy period (SEK).

¹⁵ <https://www.unocha.org/global-humanitarian-overview-2019>

majoriteten av patienterna var kvinnor och barn. UNICEF bidrog också med åtgärder för förbättrad tillgång till rent vatten, vilket nådde 53 000 personer i torkdrabbade områden.

- I *Somalia* resulterade Sidas stöd i att 729 barn som utsatts för väpnad konflikt fick möjlighet till återintegrering genom bl a yrkesutbildning; 2 626 ensamkommande barn identifierades och registrerades och att 2 947 överlevande som utsatts för sexuellt våld fick stöd. 16 260 människor i Somaliland fick akut tillgång till rent vatten och hygienpaket och 115 119 människor fick långsiktig tillgång till vatten. 10 307 barn och tonåringar fick dessutom omfattande livsuppehållande utbildningspaket som inkluderade ett nytt kontantstöd utvecklat för utsatta barn att användas till skolavgifter och skolmat. Över 10 000 barn som led av svår undernäring fick kosttillskott och 237 500 krisdrabbade människor i högriskområden (inklusive 71 250 barn under 5 år) fick livräddande hälsovård.
- I *Syrien* möjliggjordes inköp av vacciner och vaccinering av 1 298 378 barn under 5 år samt förbättrad lokal hantering av vacciner. Unicefs Sidafinansierade insatser resulterade också i att 32 691 barn och 2 065 vårdgivare fick psykosocialt stöd. Sårbara familjer fick elektroniska vouchers för att köpa vinterkläder till 1 020 barn och sommarpaket till 1 294 barn och 19 165 barn fick tillgång till utbildning.¹⁶

Genom stöd till **Norwegian Refugee Council (NRC)** möjliggjordes humanitär respons och skydd inom sex sektorer: lägerhantering, utbildning, försörjning/livsmedelsförsörjning, information/rättshjälp/rådgivning, nödlogi ("shelter") och vatten/hygien/sanitet (WASH). Under 2017 nådde NRC:s insatser 8,7 miljoner människor globalt. Majoriteten av insatserna relaterade till vatten och sanitet. Insatser gjordes i länder som drabbats av långvarig konflikt såsom Irak, Jemen, Syrien, Somalia och Sydsudan men nya kontor öppnades under 2017 även i "nyare" kriser som Libyen och Kamerun. NRC bedöms ha en stor komparativ fördel vad gäller tillträde till människor i nöd. Av 31 länder där NRC är verksamma rankas 19 "otillgängliga", "nästan otillgängliga" eller "tillgängliga med höga begränsningar".¹⁷ År 2018 var NRC t ex en av få internationella organisationer med tillträde i exempelvis Venezuela, Iran, Eritrea samt i regeringskontrollerade områden i Syrien.

Genom stöd till FN:s flyktingorgan **UNHCR** möjliggjordes humanitära insatser i över 17 kriser under 2018. Som stöd till de 723 000 rohingyer som flytt från Myanmar till Bangladesh levererade UNHCR mer än 1 500 ton humanitära förnödenheter till Bangladesh, inklusive filter, tält, och hygienartiklar. UNHCR arbetade även med Bangladeshs regering för att identifiera platser där ytterligare läger för flyktingarna kunde anordnas och lät borra brunnar och bygga vatten- och sanitetsanläggningar. UNHCR bedrev också ett viktigt arbete för att motverka könsbaserat våld och stödja överlevare av våld. UNHCR har ökat sin närvaro i Bangladesh genom sitt humanitära responsteam med specialistkompetens inom olika sektorer. Under 2018 har UNHCR fortsatt insatserna i den utdragna flyktingkrisen i Sydsudans grannländer, dit nästan två miljoner sydsudaneser tagit sin tillflykt sedan 2013. UNHCR tillhandahåller humanitär hjälp och skydd i samtliga grannländer (Uganda, Sudan, Etiopien, Kenya och DRK). Utöver akut humanitär hjälp och registrering av nyanlända flyktingar arbetar UNHCR tillsammans med värdländerna för att hitta hållbara lösningar för flyktingarna genom vidarebosättning, återvändande eller försörjningsmöjligheter i värdlandet.¹⁸

¹⁶ Källa Unicef HUM beslut 2019 Källhänvisning följer inom kort

¹⁷ ACAPS *Global Access Ranking August 2018 (2018)*

¹⁸ Bilaga 2, "Beredning av insatsändring Humanitarian support to UNHCR in UN Consolidated and Emergency Appeals", s.6, 004530/19

Under 2018 bidrog Sida till världshälsoorganisationens, **World Health Organization (WHO:s)** humanitära program i Syrien. Stödet användes till att upprätthålla primärhälsovård och mer avancerad sjukvård i konfliktområden samt för att hindra spridning av smittsamma sjukdomar, kontrollera kvaliteten på dricksvatten och på andra sätt förhindra ökad dödlighet. I södra Syrien arbetade WHO tillsammans med lokala partners med mobila sjukvårdsenheter och tillhandhöll basal sjukvård till tusentals internflyktingar som i juni 2018 drabbades av eskalerande stridigheter.

Genom stöd till FN:s livsmedelsprogram, **World Food Programme (WFP)** nåddes 2017 totalt 91,4 miljoner behövande¹⁹ med livsmedel i humanitära kriser. Genom det humanitära stödet till WFP finansieras också gemensamma logistiktjänster som nyttjas av hela det humanitära samfundet, nämligen United Nations Humanitarian Air Services (UNHAS) och United Nations Humanitarian Response Depots (UNHRD).²⁰

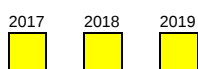
Sidas stöd till **Oxfam** har inriktats på humanitärt stöd inom sektorerna vatten, sanitet och hygien, trygghet livsmedelsförsörjning samt skydd och har under den tidigare avtalsperioden nått över 3,5 miljoner människor med humanitärt bistånd genom 52 projekt i 29 länder.

Jämställdhetsintegrering i portföljen

Som nämnts i avsnitt 2.2 verkar Sida aktivt för att identifiera kvinnors, mäns, flickors och pojkars olika behov. Ett illustrativt exempel är Syrien. Krigets följder är påtagliga för alla, men drabbar kvinnor och män olika. De stora antalet män som dödas, försvunnit och skadats i kriget är en tragedi, som också påverkar familjestrukturen. Kvinnorna tvingas ta över hela ansvaret för familjens försörjning, samtidigt som de ansvarar för sina traditionella sysslor. Konflikten ökar även kvinnors sårbarhet och har lett till ökad människohandel, barnäktenskap och ökat våld in nära relationer. Kvinnorna i konflikt som hamnar i beroendeställning, i förhållande till ledare hos de stridande parter och även gentemot hjälparbetare i t ex flykting- och internflyktingläger och kan därmed utnyttjas och manipuleras. Män drabbas i högre grad direkt av väpnade konflikter. Män skadas och dör i strider eller försvinner och torteras i högre grad av stridande parter. Det sexuella våldet som är en av flera typer av extremt våld i krigshärjade områden drabbar framför allt kvinnor och flickor, men även pojkar. Massavrättningar, tvångsrekrytering, och tortyr drabbar mest pojkar och män.

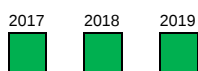
3.1.2 Mål 1.2 verka för opartiska, intersektoriella, samordnade och globalt jämförbara behovsbedömningar

Strategimål

Generellt bedöms det ”traditionella” humanitära samfundet i allt högre grad basera insatser på opartiska, intersektoriella, samordnade och globalt jämförbara behovsbedömningar. Som nämns ovan ligger dock en utmaning i att ett större antal nyare humanitära givare tenderar att kanalisera sitt stöd utanför FN:s och rödakorsrörelsens samordnade behovsbedömningar. En betydande förbättring är den segregering av behovsbedömning från responsplan, i syfte att säkra att responsen inte är utbudsbaserad snarare behovsbaserad. Därmed görs numer en tydlig distinktion mellan humanitära behovsbedömningar, Humanitarian Needs Overview (HNO) och humanitära responsplaner, Humanitarian Response Plan (HRP) som genomgår två separata processer.

Portfölj

¹⁹ WFP berednings-PM för beslut 2019 finns ännu ej i Dox, kompletterar med källhänvisning när arkiverats

²⁰ Ibid.

Sidas omfattande finansiella stöd till **OCHA** (United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs) främjar opartiska, intersektoriella, samordnade och jämförbara behovsbedömningar. Under 2017 producerade OCHA 621 humanitära kartor, 1 484 informationsprodukter samt 1 841 humanitära rapporter.²¹ Under 2017 och 2018 samordnade och skrev OCHA mer än 60 HNO:er samt 60 HRP:er.

Sida bedömer att OCHA:s mervärde kommer öka i takt med att den strikt sektorbaserade responsen blir mindre relevant i utdragna kriser samt genom att flersektoriella modaliteter som kontantbaserade stöd vinner mark. Som komplement till OCHA stöds även oberoende informationssajten **ACAPS** som tillhandahåller specialister i behovsbedömning och oberoende analys av hög kvalitet och sålunda bidrar till att beslut är evidensbaserade, och systemstärkande.²²

En översyn av 18 humanitära landteam som nyligen gjorts av UNWomen (UNW) drog slutsatsen att enbart fyra landteam hade en plan för att genomföra IASC:s (The Inter-Agency Standing Committee's) genuspolicy. Sju landteam hade dock genusanalyser som bas inför utarbetande av humanitära behovsbedömningar, HNO:er. I 40 % av dessa för 2018 fanns en könsuppdelad analys av krisens konsekvenser för befolkningen. Dessutom visar UNW:s rapport att det fanns arbetsgrupper för genus i hälften av kriserna och genusrådgivare i 13 länder samt att nästan alla HNO:er betonade flickor och kvinnors behov i relation till könsbaserat våld och mödrahälsovård, men var sämre på att relatera till kvinnor och flickor vad gäller försörjning, kontantbidrag och stöd i andra sektorer. Det framgår inte av rapporten hur behovsbedömningar relaterar till pojkars och mäns behov, vilket naturligtvis är lika viktigt som flickors och kvinnors situation.

Slutligen kan konstateras att Sidas behovsbaserade allokeringsmodell och Sidas explicita krav på att Sidafinansierade projekt ingår i HRP:erna bedöms starkt främja opartiska, intersektoriella, samordnade och globalt jämförbara behovsbedömningar.

3.1.3 Mål 1.3 stödda långsiktighet i planering och finansiering, särskilt i utdragna eller återkommande kriser

Strategimål

2017	2018	2019
		

I ljuset av allt fler utdragna kriser finns en allmän trend mot ökad långsiktig planering och finansiering. Se ovan avsnitt om resiliens, synergier med andra strategier samt om fleråriga humanitära responsplaner i avsnitt 4.1.2.

Portfölj

2017	2018	2019
		

Sida arbetar alltmer långsiktigt inom ramen för den humanitära strategin. Inför 2018 års allokering genomfördes en satsning på flerårig finansiering, vilket resulterade i 22 nya, fleråriga stöd i tillägg till de tio pilotstöd som identifierades 2017. Under 2019 tillkom ytterligare tre fleråriga stöd. Totalt uppgår fleråriga stöd till 447,5 MSEK i mars 2019. Sidas erfarenheter av fleråriga stöd är dock blandad. Positiva exempel finns, t ex projekt genom Action Against Hunger i Mali, vilket bidrog till minskade humanitära behov samtidigt som institutionsbyggande och tätare samverkan med utvecklingspartners främjats.

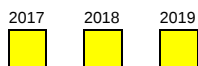
²¹ OCHA beslut 2019. Finns ännu ej i Dox, kompletterar med källhänvisning när beslut arkiverats i ärende arkivering (ärende 17/001365)

²² <https://www.acaps.org/>

En genomlysning av fleråriga insatser visar dock fortsatta utmaningar i att främja långsiktig bärkraft och effektivitetsvinningar genom den fleråriga humanitära verksamheten, samt svårigheter att stärka förutsättningar för övertagande av utvecklingsaktörer. Under den planerade partneröversynen 2019-2020, kommer Sida kunna dra mer systematiska slutsatser om erfarenheter från fleråriga partnerskap, särskilt kring mervärdet av flerårig humanitär finansiering, såväl avseende hållbarhet som effektivitet och kostnadseffektivitet, och därmed förfina kriterier för framtida fleråriga stöd.

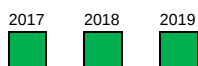
3.1.4 Mål 1.4 öka flexibiliteten hos partnerorganisationer och öka självbestämmande hos krisdrabbade människor genom bl.a. stöd till lämpliga finansieringsmekanismer

Strategimål

Generellt bedöms flexibel humanitär finansiering ha minskat globalt. Rapporter från nio humanitära FN-organ visar att ökning av icke-öronmärkt stöd har trumfats av att ökningarna varit än större av öronmärkt stöd. Andelen icke-öronmärkt stöd har mellan 2013-2017 sjunkit från 22% till 18%, rapporterar Sidas metodpartner Development Initiative (DI) i sin årliga publikation Global Humanitarian Assistance Report.²³

Portfölj

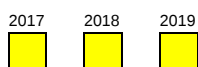
Sidas ökade fokus på flexibel humanitär finansiering skapar förutsättningar för ett behovsbaserat bistånd i kontexter där behoven snabbt förändras. Sida bidrog exempelvis under året med omfattande stöd till **FN:s humanitära landfonder** där största delen av stödet betalades ut redan i januari i syfte att underlätta för fonderna att snabbt påbörja eller skala upp humanitär verksamhet.²⁴ Se avsnitt 3.4.5.

Oallokerat stöd till humanitära landprogram har stärkts under strategiperioden, främst genom ICRC, UNICEF och OCHA. Stödet ger flexibilitet att snabbt, ofta inom 1–2 dagar, allokera medel efter ansökan till Sida. Detta möjliggör ökad möjlighet att anpassa program utefter både behov och drabbade människors deltagande.

Ytterligare ett exempel på konkreta steg mot ökad flexibilitet under strategiperioden var övergången **från projekt- till programbaserat stöd** till Norwegian Refugee Council (NRC), International Rescue Committee (IRC) (i tre länder) och Action Against Hunger (ACF) (i fem länder).²⁵ NRC:s programbaserade stöd möjliggjorde stöd till lokala aktörer i Syrien, som snabbt kunde ta sig in i östra Ghouta när tillträdet temporärt kunde säkras (internationella aktörer saknade samma möjlighet till tillträde). Enligt organisationerna själva, skapar flexibiliteten bättre förutsättningar för att program ska kunna justeras utefter de krisdrabbade människornas åsikter, prioriteringar och behov. Alla NGO-partners har även tillgång till Sidas Rapid Response Mechanism som skapar möjlighet att snabbt agera i förhållande till nya eller försämrade humanitära situationer.

3.1.5 Mål 1.5 förbättra förutsättningar för resiliens och riskreducering samt stärka samarbetet med utvecklingsaktörer inom detta område

Strategimål

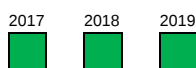

²³ <http://devinit.org/post/global-humanitarian-assistance-report-2018/#>

²⁴ Country Based Pooled Funds, Ärendenummer 16/000027

²⁵ IRC humanitarian multiyear agreement 2018-2020, Ärendenummer: 17/001241; Action Against Hunger: Humanitarian Support 2018-2020, Ärendenummer: 17/001261

Portfölj

Huvudansvaret för riskreducering av naturkatastrofer återfinns i regionala och bilaterala strategier samt i Strategin för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022. Detta är i enlighet med att den humanitära strategin som ska rädda liv och lindra nöd medan hantering av grundorsaker till kriser samt förebyggandearbete primärt är en uppgift för det långsiktiga utvecklingssamarbetet. Såsom framhållits ovan i avsnitt 2.2 om resiliens och 2.4 finns dock stärkta synergier mellan den humanitära strategin och andra relevanta svenska strategier både vad gäller analys och insatser, vilket bidrar till riskreducering. I enlighet med Sidas nya riktlinjer för NGO:er efterfrågas systematisk redogörelse för hur dessa bidrar till ökad resiliens hos drabbad befolkning.

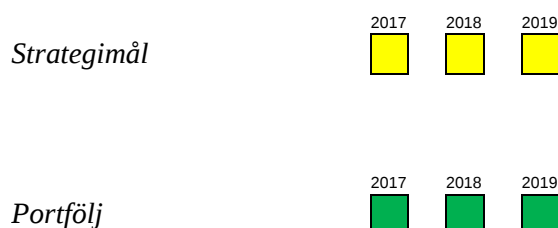
3.2 Stödområde 2: Ökat skydd för krisdrabbade människor samt ökad respekt för humanitära principer och internationell humanitär rätt

Cirka en fjärdedel av strategibeloppet utbetalas till stödområde 2. Överlag bedömer Sida att portföljen inom detta stödområde på ett relevant och effektivt sätt bidrar till det övergripande strategimålet. Nedan redogörs för måluppfyllelse av strategimål och portfölj, delvis med vissa mål klustrade för att underlätta läsbarheten.

3.2.1 Mål 2.1 minskad risk och sårbarhet hos krisdrabbade, särskilt hos de som är mest utsatta, mot hot, övergrepp och våld

3.2.2 Mål 2.2 säkerställa värdighet och fysisk säkerhet för människor som utsatts för våld och övergrepp

Omfattande stöd går till organisationer med specifika skyddsmandat som Internationella rödakorskommittén (ICRC), UNHCR²⁶, och UNICEF men även till Norwegian Refugee Council (NRC), International Rescue Committee (IRC) och Oxfam. Genom dessa organisationer och deras arbete inom flykting- samt internflyktmottagandet har Sida bidragit till att hundratusentals flyktingar erhöjd skydd

²⁶ Insatsnummer 11781 (ICRC Appeals 2018-2020: Operations) och 52040447 (Humanitarian support to UNHCR in UN Consolidated and Emergency Appeals)

och stöd i flyktingkriser som till exempel Rohingyakrisen i Myanmar/Bangladesh, Nigeriakrisen, Sydsudankrisen och Syrienkrisen.²⁷ Detta, i kombination med stöd till FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation FAO och WFP, främjade en holistisk och multisektoriell respons där mat-, vatten- och sanitetkomponenterna stärks.

Sidas omfattande stöd till **ICRC** är centralt för att skydda liv och värdighet hos människor utsatta för väpnad konflikt och andra situationer av våld, samt att bistå med andra hjälpinsatser. Med kontor i fler än 90 länder och omkring 18,500 anställda i fält under 2019, har ICRC en mycket god kapacitet att verka för ökat skydd, ökad respekt för humanitära principer och internationell humanitär rätt. ICRC har visat på ett starkt mervärde vad gäller humanitärt tillträde och förmåga att snabbt utöka pågående insatser. Det senare illustrerades 2018 bland annat av utökad respons i gränsområdena mellan Bangladesh och Myanmar, på Gaza-remsan, samt i Libyen, men även i Latinamerika kopplat till migrationsrelaterade behov. ICRC har närvaro i flera krisområden som präglas av svår tillträdesproblematik, exempelvis östra Ukraina och norra Mali. I de norra delarna av Rakhine i Myanmar är ICRC den enda humanitära aktören på plats. I vissa sammanhang arbetar ICRC med humanitära frågor som ofta ignoreras, exempelvis i postkonfliktkontexter som på Balkan, Södra Kaukasus och i Peru, där man hjälper familjer ta reda på vad som hänt saknade familjemedlemmar efter konflikter. Under 2018 spelade ICRC en central roll som oberoende och neutral mellanhand vid ett flertal tillfällen. Det handlade om frigivande av fångar, evakuering av civila och överlämnande av mänskliga kvarlevor, samt möjliggörande av möten mellan stridande parter, samt gränsöverskridande insatser.²⁸

Sida stödjer även **riktade metodstöd** med syfte att stärka det humanitära systemets övergripande kapacitet inom skydd och ökad respekt för internationell humanitär rätt. Stöd har bl a gått till ATHA²⁹, som stärker organisationers kapacitet att förhandla humanitärt tillträde, och till Diakonia.³⁰

Under 2018 har Sidas arbete med att bidra till ökat skydd för krisdrabbade människor intensifierats genom fokus på uppföljning och dialog utifrån IASC Policy on Protection in Humanitarian Action (2016) som tydligt fastslår vikten av en systemövergripande ansats för att säkerställa att skydd ges en central roll in den humanitära responsen. Policyn lyfter att samtliga humanitära aktörer, oavsett sektor-specifik expertis, kan bidra till skydd av den drabbade befolkningen. 2018 organiserade Global Protection Cluster (GPC) tillsammans med medlemsorganisationen Inter-Action ett möte för att följa upp IASC-policyn. Slutsatsen var att gå från policyer och ramverk mot tydligt ledarskap bland FN:s Humanitära samordnare, Humanitarian Coordinators, chefer vid FN-organisationer och strategiska NGO:er för att säkerställa att skydd genomsyrar humanitära insatser.

Sida har mot bakgrund av detta påbörjat en djupgående granskning av hur strategiska partners integrerar skydd, under 2019-2020 med specifikt fokus på dels integrering av skydd i WFP:s verksamhet, dels stöd till InterAction för att öka NGO:ers möjlighet att bidra till kollektiva skyddsmål och en reducering av risker.

²⁷ Insatsnummer 52040447 (Humanitarian support to UNHCR in UN Consolidated and Emergency Appeals)

²⁸ ICRC Appeals 2018-2020: Operations, Ärendenummer: 17/001318

²⁹ OCHA field coordination 2018-21, Ärendenummer: 17/001365; Save the Children Sweden's humanitarian work during the period 2017-2019, Ärendenummer: 16/001399

³⁰ ATHA (Advanced Training Program on Humanitarian Action) 2018-2019, Ärendenummer: 18/000597; Diakonia IHL Global 2017-2019, Ärendenummer: 16/001000

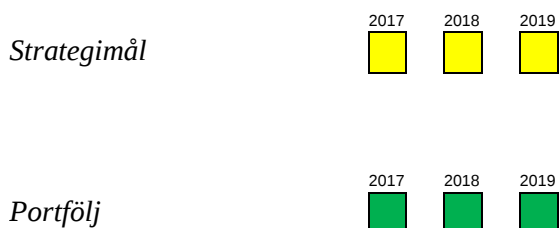
Sida har också varit ordförande i en grupp som samlats kring Call to Action on Protection from GBV in Emergencies. Genom ett metodstöd från Sida har IRC sammanfattat erfarenheter och drivit frågan i humanitära landteam.

Sida arbetar också utifrån ett **brett sårbarhetsperspektiv**. Grupper som diskrimineras på grund av etnisk eller kulturell tillhörighet, sexuell läggning eller könsidentitet eller politisk åskådning kan ha svårt att få tillgång till humanitära insatser, liksom att få registrera sig som internflyktingar. Personer med funktionsnedsättningar har ofta särskilt svårt att hantera kriser, vilket uppmärksammas allt mer. ECHO har publicerat operativa riktlinjer och Sida har bidragit till IASC:s riktlinjer om funktionsnedsättning i humanitära kriser (färdiga 2019). Sida har också deltagit i en humanitär grupp inom nätverket Global Action for Disability Network (GLAD).

En studie som Sida genomfört under 2019 visar att Sidas humanitära partners påbörjat arbetet med att både integrera perspektivet i humanitära insatser och att utforma specifika, riktade projekt. De största begränsningarna låg i brist på riktade, finansiella resurser samt avsaknad av teknisk expertis. Dessutom fanns utmaningar i att hitta trovärdigt data och förhålla sig till tabu och stigma kring funktionalitet. Unicef, Plan, Islamic Relief, bygger upp en kompetens inom området och har uttryckt ett intresse för mer stöd och dialog med Sida.

Internflyktingar är ofta särskilt utsatta och förutom stöd till OCHA, stödjer Sida sedan ett antal år Internal Displacement Monitoring Center (IDMC), ett världsledande internationellt policyinstitut baserat i Genève som samlar in statistik om internflyktingar samt bedriva forskning och policyarbete som fokuserar på orsakerna till migration och flykt.

3.2.3 Mål 2.3 minskad förekomst av sexuellt och könsrelaterat våld, och förbättrade möjligheter att ge stöd till de som drabbas av våld

Genom stöd till **IRC** stöds bl a skyddsinsatser med särskilt fokus på **sexuellt och könsbaserat våld (SGBV)**, varav några nämns här:

- I Mali bidrog Sverige 2017 bl a till att 337 barn och 100 ungdomar i Menaka-regionen fick förbättrat skydd och integrerades socialt och ekonomiskt i lokalsamhället. Lokala myndigheter/lokalsamhällets organisationer kan nu själva ta hand om många av fallen och även avgöra när fall behöver refereras vidare. 38 överlevande från SGBV identifierades och fick vård liksom 111 barn som hade skyddsbehov och fick individuellt stöd.
- I Sydsudan bidrog IRC med stöd till kvinnor och flickor som utsatts för SGBV. 531 överlevande från GBV i Rubkona och 6,595 (inklusive 120 GBV utsatta personer) människor i Juba stads IDP-läger fick stöd. Totalt fick 1,147 kvinnor och flickor även stöd för att utveckla olika inkomstgenererande arbeten. IRC nådde också 28,262 människor i Rubkona och 15,862 i Juba med kampanjer/information för att öka medvetandet om GBV och ändra attityder rörande våld mot kvinnor och flickor (t ex i hemmet, när man samlar ved, i samband med barnäktenskap etc.). IRC utbildade också 193 kommunanställda och ledare i hur man ska hantera och motverka sexuellt utnyttjande och övergrepp och andra GBV-frågor.

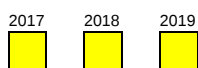
- I Syrien bidrog Sverige till att stärka hälsosystemet och möjliggöra att konfliktdrabbade syrier fick tillgång till grundläggande hälsotjänster. Totalt utfördes 73,907 hälsoundersökningar av 225,000 invånare i området (varav 73% var internflyktingar) genom två hälsocenter. En ambulans bidrog till att 350 fall per månad kunde transporteras från flyktingläger och kliniker till hälsocentren. IRC ingick ett underavtal med SAMS (en lokal organisation) för att de skulle genomföra primärvårdsaktiviteter och handla upp mediciner för leverans till hälsocentren.

Genom stöd till **Gender Standby Capacity Project** (GenCap) och **Protection Standby Capacity Project** (ProCap), som OCHA står värd för, bidrog Sida till att det humanitära systemet resurssattes med genus- och skyddsexpertis.

För att säkerställa att Sidas humanitära partners aktivt verkar för minskat sexuellt våld genomfördes 2018 en **översyn av Sidas 20 humanitära samarbetsorganisationers etiska riktlinjer**. Resultatet visar att det finns innehållsmässiga likheter mellan organisationernas riktlinjer och att dessa håller jämn nivå men att etiska riktlinjerna förhåller sig olika till ”tredje part”. Granskningen visar också att 5 av 21 etiska riktlinjer inte uttrycker skydd mot vedergällning och repressalier vid anmälan om misstänkt överträdelse. Flera organisationer använder liknande eller identiska skrivningar om sexuell exploatering och sexuellt utnyttjande framtagna av IASC.³¹

3.2.4 Mål 2.4 förbättra möjligheterna till säkert och obehindrat humanitärt tillträde till krisdrabbade människor

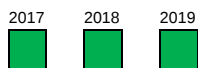
Strategimål

Svårigheterna att nå de mest utsatta har inte minskat under 2017-2019. Utmaningarna är mest accentuerade i mer våldsdrabbade regioner inom konfliktdrabbade länder, i områden under belägring och i regioner där väpnade grupper verkar, särskilt om de senare terroristklassats. Förklaringarna är delvis **externa (kontextuella)**, såsom tilltagande fragmentisering och radikaliserings av icke-statliga aktörer; staters ökande betoning av sin suveränitet; genomförandet av militära operationer utan hänsyn till humanitär närvaro, osv. De är även **interna, dvs relaterade till det humanitära systemet**: närmare kopplingar mellan den humanitära ansatsen och bredare/politiska agendor med konsekvenser för organisationers acceptans; tilltagande obenägenhet att ta risker i osäkra miljöer och självpåtagna tillträdesbegränsningar; växande normkonflikt mellan antiterrorlagstiftning och de humanitära principerna, m.m.

Ser vi till antalet attacker mot humanitära arbetare som en indikator, så sker cirka 300 incidenter per år, en siffra som varit tämligen stabil det senaste decenniet, företrädesvis i Sydsudan, Syrien och Afghanistan. Ett trendbrott är att antalet lokalanställda som drabbas är fler än den internationella personalen, vilket speglar hur humanitära aktörer opererar i dessa miljöer.

Portfölj

Sida bidrar till att förbättra möjligheterna till säkert och obehindrat humanitärt tillträde till krisdrabbade människor bl a genom stöd till väl etablerade, principbaserade, operativa humanitära aktörer såsom ICRC, NRC, IRC (se ovan).

³¹ Granskade organisationer är: ACF, NRC, SRK, RB, Oxfam, SMR, SvK, Plan, IRC, IR, ICRC, MSB, UNHCR, OCHA, UNCP, WHO, WFP, FAO, UNICEF, UNRWA och IOM.

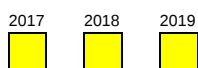
I volatila miljöer behöver organisationer ha tillräcklig **operativ flexibilitet** för att fånga möjligheter att initiera aktiviteter, snarare än att vara bundna till ett visst program i en viss region, vilket underlättas av en låg grad av öronmärkning inom Sidas stöd (se ovan 3.1.4). Som givare behöver Sida även ta ställning till de risker som humanitärt arbete i osäkra och oförutsägbara miljöer innebär. Sida kräver att partners förklarar osäkerheter och hur de ska reduceras. I situationer där kvarstående risker är höga men effekten av aktiviteterna stora så förstår och accepterar Sida partners upplägg. Detta för att inte skapa incitament att fokusera på ”låg hängande frukter”, dvs regioner där tillträde är lättare men där humanitära behov är mindre angelägna.

Sidas stöd till OCHA har möjliggjort för organisationen att agera å det humanitära systemets vägnar i samtal med myndigheter och militär, till exempel förhandla om humanitärt tillträde. Detta kan innebära både förhandling om passage för enskilda hjälpinsatser över konfliktgränser, om större regelverk kring tillträde, eller exempelvis frågor kring registrering av organisationer och arbetstillstånd för humanitär personal i länder där myndigheter skapar hinder för en effektiv respons. Detta är av central betydelse i den allt mer komplexa miljö som humanitära insatser bedrivs i. För att öka partners praktiska kapacitet att förhandla tillträde uppmuntrar Sida även kunskapsöverföring och stödjer insatser med detta specifika syfte, t ex Advanced Training on Humanitarian Action, ATHA.

Sida arbetar även aktivt för att tydliggöra hur antiterroråtgärder förhåller sig till det humanitära imperativet för att säkerställa partners möjligheter att verka i miljöer präglade av en kombination av terroristklassade grupper, närvaro och omfattande humanitära behov. Det faktum att humanitära organisationer starkt varierar i sina reaktioner till tillträdesproblem – vissa arbetar mer aktivt och systematiskt för att överkomma dem – kommer att mer systematiskt integreras i dialog och i kommande urval av strategiska partners.

3.2.5 Mål 2.5 ökad kunskap om internationell humanitär rätt och humanitära principer

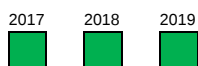
Strategimål

Den internationella humanitära rätten (IHR) tar sikte på konfliktparter, medan de humanitära principerna angår humanitära organisationer. Vad gäller IHR påpekas ofta att viljan hos både stater och väpnade grupper att respektera civila minskar, vilket ses som en del av en bredare tillbakagång för internationella normer/institutioner och multilateralism. Detta bekräftas av krigföringen i exempelvis Jemen och Syrien, där parterna inte bara misslyckats i att skydda civila och civil infrastruktur utan många gånger aktivt attackerat, belägrat eller på andra sätt försvårat livet för dessa. Upprepade och till synes medvetna attacker mot sjukhus är ett lika allvarligt som talande exempel. Samtida konflikter präglas generellt av ökande användning av explosiva vapen i tätbefolkade områden, vilket drabbar civila och civil infrastruktur hårdare.

För att nyansera denna i grunden negativa (och inte orimliga) bild av utvecklingen bör samtidigt framhållas att allt mer information om kränkningar av IHR framkommer, vilket inte nödvändigtvis innebär att förhållanden i sig försämrats. Det finns även en risk med ett alltför negativt (och delvis självbegränsande) narrativ där IHR framstår som omöjligt att implementera; pessimism är i någon mån granne med passivitet. Därför är de motexempel som lyfts fram inom ramen för exempelvis ICRC:s initiativ ”IHL in Action” viktiga att beakta.

Portfölj

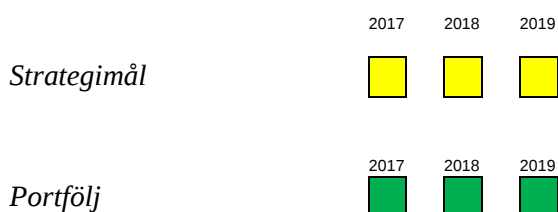
Samtliga Sidas humanitära partners hänvisar regelbundet till de humanitära principerna som utgångspunkt för sin verksamhet. Samtidigt finns en viss variation mellan (och inom) organisationer i vilken utsträckning principerna faktiskt levandegörs genom att vägleda strategiska och operativa beslut och användas för att hantera konkreta humanitära dilemman. Flera tendenser inom det internationella policyklimatet har dessutom potentiellt negativ bäring på partners möjligheter att verka och framstå som neutrala och oberoende. Hit hör expanderande antiterrorlagstiftning, där en eller flera parter i en konflikt kriminaliseras i sig, men också en tilltagande vilja att integrera humanitära insatser med bredare policymål, inte minst fred. Många partners brottas internt med hur dessa förväntningar kan förenas med upprätthållandet av den egna organisationens humanitära (icke-politiska, oberoende) karaktär, särskilt i situationer där staten utgör en part i en intern väpnad konflikt. En tilltagande och hälsosam öppen debatt kring principerna signalerar att partners och givare tar dessa frågor på allvar och utgör i sig sannolikt den bästa vägen till att säkerställa att principerna upprätthålls.

Vad gäller IHR så stödjer Sida både aktörer som inriktar sig *direkt* på konfliktparternas kännedom om och respekt för IHR (t ex ICRC och OCHA) och aktörer som *indirekt* arbetar för ökad hänsyn till IHR genom att fokusera på humanitära aktörers kapacitet att främja IHR i sin dialog med konfliktparterna (t ex Diakonia/IHR och ATHA). Utöver detta stöd systematiseras inkluderingen av en grundläggande analys utifrån IHR i Sidas årliga krisanalyser. Sidas stöd och arbete på detta område skall också ses i ljuset av det förstärkta arbetet vad gäller skydd, där IHR utgör en central komponent.

3.3 Stödområde 3: Ökat inflytande för krisdrabbade människor

Människors handlingskraft, rätt att vara med och bestämma samt förmåga att själva utforma humanitär verksamhet är centralt för en effektiv humanitär respons. Den krisdrabbade människan är en resurs och ska därför stå i centrum för det humanitära biståndet. Detta bedöms generellt beaktas alltmer i det humanitära systemet, inte minst som ett resultat av att frågan fanns högt på agendan under World Humanitarian Summit och i effektivitetsåtaganden inom ramen för Grand Bargain. Nedan redogörs för läget vad gäller mål och portfölj där vissa mål klustrats för att underlätta läsbarheten.

3.3.1 Mål 3.1 förbättrade förutsättningar för krisdrabbade människor, inklusive de mest utsatta, att utöva inflytande och ansvarsutkrävande vid behovsbedömningar, utformandet av insatser och genomförandet

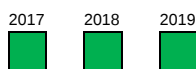
3.3.2 Mål 3.2 ökad kapacitet hos partnerorganisationer för att integrera krisdrabbade människors behov, förutsättningar, rättigheter och prioriteringar i planeringen, genomförandet och uppföljningen av insatser

2017	2018	2019
------	------	------

Strategimål

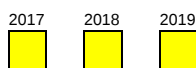

Portfölj

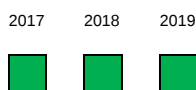

3.3.3 Mål 3.3 ökade förutsättningar för att insatser ska kunna anpassas efter återkoppling från lokalsamhällen

Strategimål

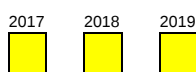

Portfölj

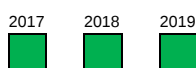

3.3.4 Mål 3.4 ökad förståelse för krisdrabbade människors behov och förbättrade möjligheter att nå och inkludera krisdrabbade människor, exempelvis genom innovativa och tekniska lösningar

Strategimål

Portfölj

Sidas humanitära partners bedöms överlag ha mekanismer för att fånga upp krisdrabbade människors åsikter och idéer för att justera arbetet därefter. ICRC, IRC, NRC, ACF och Oxfam bedöms ligga i framkant. **ICRC:s** nya strategi 2019-2022 inbegriper en tydlig förflyttning mot att stärka drabbade människors deltagande i utformning, genomförande och utvärdering i syfte att uppnå mer ändamålsenlig respons. **NRC** utarbetar kvartalsrapporter baserade på människors feedback i syfte att integrera dessa i programutformning. **Oxfam** har särskilda skyddsteam i prioriterade landkontor för att säkra att krisdrabbade människor inte utsätts för övergrepp. Under 2017–2018 genomförde **IRC** projektet Client-responsive project design, vilket resulterade i en manual om hur människors inflytande kan integreras i programdesign. Manualen trycktes april 2018 och delades ut till mer än 300 medarbetare från ett stort antal humanitära organisationer. Under 2017-2018 höll IRC 15 möten för att presentera och dela innehåll från manualen till det en bredare krets av humanitära aktörer.

Dessutom verkar de **humanitära landfonderna** (Country based pooled funds, CBPF) framgångsrikt för att organisationer som genomför fondernas projekt har integrerat arbetsmetoder för att säkerhetsställa inflytande och öka människors deltagande.

Sida möjliggjorde vidare **Islamic Reliefs** projekt Inclusive, Sensitive and Protective approaches to Accountable Programming (2018) i Pakistan, Jemen, Irak, Syrien, Gaza och Etiopien, vilket stärkte Islamic Reliefs mekanismer för att hantera krisdrabbade människors klagomål och feedback.

Sida har även sedan 2016 finansierat **CHS Alliance**, en ledande organisation i arbetet för att öka skapa bättre möjligheter för krisdrabbade människors att öka sitt inflytande i den humanitära responsen. CHS Alliance driver bland annat påverkansarbete för att fler organisationer ska integrera Core Humanitarian Standard (CHS) i sin verksamhet. Under 2018 stöddes även ett projekt i Tchad, som genomförs av CHS Alliance och Ground Truth Solutions, för att samla in åsikter och idéer via enkäter så att krisdrabbade människor kunde påverka HRP-prioriteringar.

Sida stödjer även **Unicefs** arbete i Centralafrikanska Republiken som syftar att stärka drabbade människors återkoppling på den FN-ledda humanitära responsen.

Slutligen stöder Sida **metod- och policyorganisationer** som bidrar till att öka tillgång till information om det globala humanitära systemet för att därmed skapa bättre förutsättningar för deltagande och ansvarsutkrävande, exempelvis ALNAP, ACAPS, ELRHI/HIF och IRIN/the New Humanitarian.

Som nämnts ovan framhåller Sidas partners att **programbaserat stöd stärker förutsättningar för att justera insatser utefter krisdrabbade människors** åsikter, prioriteringar och behov. Oallokerade medel till UNHCR, UNICEF, FAO, OCHA, ICRC och MSB ger ökad möjlighet att justera program utefter människors deltagande.

Vad gäller **innovativa och tekniska lösningar** finns ett antal stöd inom portföljen som förbättrar möjligheter att nå och inkludera krisdrabbade människor. NRC stärker sin kapacitet att förbättra tillträde, delvis genom tydligt engagemang för digitala lösningar. Enligt ICRC:s nya strategi 2019-2022 kommer ICRC fokusera på den s k "digitala transformationen", vilket konkret innebär ökad fokus på digital tillgänglighet och interagerande med drabbade människor.

Sidas humanitära enhet finansierar inte nationella eller lokala organisationer direkt, och arbetar heller inte direkt för att öka hur krisdrabbade samhällen kan själva svara på humanitära behov när de uppstår. Däremot arbetar många av Sidas strategiska partners med implementerande partners och minst 11% av allt stöd Sida allokerar förmedlas vidare till lokala organisationer. Aktörer som **Svenska Kyrkan**, **Svenska Missionsrådet** och **Svenska Röda Korset** arbetar specifikt med insatser för att öka lokala organisationers kapacitet och därmed deltagande.

3.4 Stödområde 4: Stärkt kapacitet och effektivitet i det humanitära systemet

Som nämns i inledningen bedöms stora framsteg ha gjorts de senaste åren för att effektivisera det humanitära responssystemet, trots stora utmaningar. Sida bidrar aktivt till denna effektivisering. Stöd till den **FN-ledda humanitära samordningen i fält** utgör fortsatt en grundbult i Sidas arbete, exempelvis genom stöd till OCHA:s verksamhet på land- och regional nivå samt genom stöd till UNHCR för samordning i flyktingsituationer. Detta är ett konkret sätt för Sida att stärka effektiviteten i det humanitära systemet och motverka den oroväckande trenden med en ökande andel humanitärt stöd som kanaliseras utanför FN:s samordnade responsplaner. För att stävja det senare krävs dock primärt påverkansinsatser och dialog på policynivå.

För stärkt kapacitet och effektivitet har Sida arbetat systematiskt med att bidra till **efterlevnad av Sveriges åtaganden inom ramen för den s k Grand Bargain-överenskommelsen** som syftar till ett

mer transparent, effektivt och inkluderande humanitärt bistånd.³² Sida har särskilt kunnat visa goda exempel vad gäller ökad **transparens**, genom att systematiskt rapportera insatser till det nyintroducerade statistiksystemet IATI, samt att publicera samtliga Sidas humanitära krisanalyser på Sidas externa hemsida. Sida har även kunnat visa på flexibla finansieringsansatser (t ex programstöd och oallokerat stöd) samt en effektiv snabbinsatsmekanism. På global nivå har Sida bidragit aktivt i Grand-Bargain-arbetet kring **givarharmonisering av humanitär rapportering** genom en pilot i Mali.

Genom **metod- och kapacitetsstöd** möjliggör Sida för partners att stärka det humanitära systemet utifrån operativa erfarenheter i fält. Exempelvis bedriver NRC effektivt policy- och påverkansarbete genom sitt kontor i Genève, bland annat inom ramen för Grand Bargain och skydd. Genom CashCap-programmet bidrar NRC med kapacitet att på ett ansvarsfullt sätt utöka kontantbaserad programmering.

Vad gäller Sidas interna riktlinjer har Sida under 2018 – tillsammans med Sidas humanitära partnerorganisationerna - arbetat för **förenkling och förtydligande** i två centrala dokument: ”**NGO Guidelines**” och ”**Guiding Principles for Rapid Response Mechanism**”. Detta har lett till en ökad samsyn om de krav och riktlinjer som föreligger vid formuleringen av ansökningar och rapporter. De uppdaterade dokumenten bedöms medföra en administrativ förenkling, inklusive tidsbesparing för såväl Sida som för Sidas strategiska humanitära partners. Genom att inkorporera globala humanitära åtaganden, som till exempel Grand Bargain, i de reviderade dokumenten stärks förutsättningarna för en mer effektiv humanitär respons, bland annat vad gäller transaktionskostnader och flexibilitet.

Kontantbaserat stöd kan, beroende på kontext, i många fall utgöra det mest lämpade responsalternativet. En tematisk kartläggning genomfördes under 2018 av Sidas partners system, självuppskattade förmåga och ”track record” av att redogöra för sina modalitetsval i ansökningar till Sida.³³ Denna visade att flertalet partners lagt grunden för responsanalys men att den är osystematisk och att det finns förbättringsutrymme samt att redogörelse för modalitetsval ofta saknas i ansökningar till Sida. En liknande studie genomfördes också av de humanitära responsplanerna, vilka också visade på ojämn redogörelse för modalitetsval. Studiens rekommendationer har fått stort genomslag bland humanitära aktörer. Responsanalys och val av responsmodalitet ingår i de nya NGO-riktlinjerna och Sida har anordnat ett kapacitetshöjande möte på temat med alla strategiska partners i nära konsultation med andra givare och experter på området. Fortsättningsvis efterfrågar Sida systematisk redogörelse för val responsmodalitet, med separation av kuponger från kontanter samt sektor-stöd. En uppföljningsstudie med fokus på efterlevnad av de nya riktlinjerna planeras under 2019.³⁴

Sida stödjer även ett antal **metodpartners** vars mål är att bidra till att utifrån evidens verka för stärkt kapacitet och effektivitet i det humanitära systemet. Development Initiative (DI) tar t ex fram tongivande rapporter såsom ’Global Humanitarian Assistance Report’ med världsledande data, bland annat kring öronmärkning av humanitär finansiering. ALNAP tar vartannat år fram rapporten ’State of the Humanitarian System’. Sidas övergripande bedömning är att liknande metodstöd är relevanta och effektiva men det är centralt att mer systematiskt mäta genomslag för stärkt kapacitet och effektivitet i systemet. Under 2018 genomfördes därför en **utvärdering av sex av Sidas metodstöd** i syfte att bland annat bedöma relevans i förhållande till nuvarande strategi samt genomslag. Utvärderingen bidrog till värdefull komparativ dokumentation av de sex metodorganisationernas förmåga att konkret bidra till ett stärkt humanitärt system, inte minst genom stärkt förändringsteori och stärkt resultatmätning. En slutsats för Sida att ta vidare är vikten av portföljbalans mellan å ena sidan väletablerade aktörer som bidrar till

³² Grand Bargain (Hosted by the IASC) (<https://interagencystandingcommittee.org/grand-bargain-hosted-iasc>)

³³ Elva av 13 partners svarade på undersökningen.

³⁴ Nio partners har specifika träningsmaterial som inkluderar responsanalys, varav åtta inkluderar kontanter och kuponger som alternativ.

lärande och utbyte inom humanitära systemet (men där konkreta resultat är svårt att mäta) och å andra sidan mer katalytiska, fältfokuserade metodpartners som väljer ett antal pilotländer och prövar fram en metod, men som kan vara svårare att sprida i större skala.³⁵

Nedan följer en mer detaljerad redogörelse måluppfyllelse. Mot bakgrund av det stora antal mål i angränsande områden har vissa mål slagits ihop för att underlätta läsbarheten.

3.4.1. Mål 4.1 förbättra förutsättningarna för effektiv humanitär samordning i fält

Som nämnts ovan kan stora framsteg konstateras för ökad samordning och ett mer effektivt och effektivt humanitärt system, särskilt vad gäller förfinade metodologier för att identifiera behov med fokus på livräddande insatser, förbättrade och prioriterade responsplaner och ökad kvalitet i programmering.³⁶

Som nämnts ovan utgör stöd till den **FN-ledda humanitära samordningen i fält** fortsatt en grundbult i Sidas arbete, exempelvis genom stöd till OCHA:s verksamhet på land- och regional nivå samt genom stöd till UNHCR för samordning i flyktingsituationer men också genom stöd till metod- och policyorganisationer som utifrån evidens bidrar till mer effektiv samordning i fält.

3.4.2. Mål 4.2 verka för att de FN-ledda humanitära responsplanerna är strategiska, väl samordnade, har tydliga prioriteringar och om möjligt är fleråriga

Som nämnts ovan bidrar Sida aktivt till strategiska, väl samordnade och tydligt prioriterade responsplaner. Vad gäller flerårighet kan konstateras att år 2019 finns fleråriga humanitära responsplaner och strategier i 11 länder, vilka syftar till att underlätta stärkt samspel mellan humanitära insatser och utvecklingsinsatser samt ökad resiliens utan att förlora fokus på att möta livräddande behov.³⁷

Strategiska, väl samordnade och tydligt prioriterade responsplaner är en prioriterad dialogfråga i Sida fältuppföljning. Sidas humanitära handläggare driver detta aktivt med OCHA och andra humanitära aktörer på landnivå, i syfte att aktivt påverka planernas utformning avseende prioriteringar, behovsbedömningar och långsiktighet. Beslut kring utformning av responsplaner ligger dock hos FN:s

³⁵ Evaluation of Sida humanitarian method partners: Final Report (2018), Dox 039210/18. Utvärderingen inkluderade stöd till ODI, ATHA, ACAPS, ICVA, IRIN, DI.

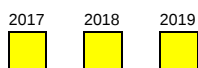
³⁶ <https://www.unocha.org/global-humanitarian-overview-2019>, se sid 6.

³⁷ Global Humanitarian Overview 2019 (2018).

humanitära landteam (HCT). Detta, liksom avsaknad av tydliga riktlinjer från OCHA centralt kring planernas utformning, har medfört att Sida haft begränsade möjligheter att påverka planernas utformning, inklusive flerårig ansats. Under resterande strategiperiod ämnar Sida, i nära samarbete med UD och tillsammans med andra givare, föra en än mer aktiv dialog med OCHA kring de humanitära strategiernas och planernas utformningar på landnivå, framförallt kring hur planerade kan bli än mer präglade av prioritering av humanitära projekt/program.

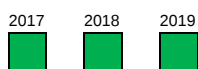
3.4.3. Mål 4.3 verka för att stöd till FN och civilsamhällesorganisationer utgår till insatser inom de humanitära responsplanerna

Strategimål

Som nämnts ovan kan stora framsteg konstateras för ökad samordning och ett mer effektivt och effektivt humanitärt system samtidigt som det finns en oroväckande trend med en ökande andel humanitärt stöd som kanaliseras utanför FN:s samordnade responsplaner.

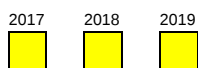
Portfölj

Sida bidrar aktivt till att stöd till FN och civilsamhälleorganisationer går till insatser inom de humanitära responsplanerna då detta är ett krav. För stöd till rödakorsrörelsen finns liknande krav att insatser skall ingå i rödakorsrörelsens samordnade appeller. Detta bidrar till att stävja oroväckande trend av ökande andel humanitärt stöd som kanaliseras utanför FN:s samordnade responsplaner men för systempåverkan krävs påverkansinsatser och dialog på policynivå.

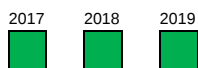
3.4.4. Mål 4.4 verka för förbättrad FN-samordning och ökad kapacitet för gemensam analys, planering och långsiktiga målformuleringar

Strategimål

Som nämnts ovan ligger en stor utmaning i att en stor del av humanitär finansiering ligger utanför det samordnade humanitära responsplanerna. Sida verkar aktivt som givare för att öka andelen finansiering som ligger inom HRP.

Portfölj

Som nämnts ovan säkerställde Sida även fortsatt under 2018 att all Sidas humanitära finansiering, med vissa undantag, riktades till insatser inom de samordnade humanitära responsplanerna.³⁸ Sidas stöd till OCHA:s fältverksamhet bidrar med kraft till att de FN-ledda humanitära responsplanerna är strategiska, väl samordnade och har tydliga prioriteringar. OCHA, med över 30 kontor i olika länder och 2 142 medarbetare globalt bidrar effektivt till att samordna och prioritera den humanitära responsen samt att agera som facilitator gällande exempelvis tillträdesfrågor. Detta har t ex visat sig i Syrien och Jemen där

³⁸ Med undantag för insatser inom ramen för Rödakorsrörelsen som har ett länkat samordningssystem med FN:s humanitära responsplaner.

förutsättningarna för de humanitära aktörerna är exceptionellt komplexa och utmanande och har krävt en stark OCHA-närvaro.

Konkret möjliggör Sidas stöd till OCHA:s samordningsfunktion strategisk planering där OCHA för samman sektorgrupper (kluster) för att analysera behovsbilden utifrån 'Humanitarian Needs Overviews' (HNO:er) för att sedan ta fram humanitära responsplaner ('Humanitarian Response Plans', HRP:er). Sida bedömer att stöd till OCHA, kombinerat med tydligt ledarskap från FN:s humanitära samordnare (Humanitarian Coordinator, HC), bidragit till att responsplaner blivit mer prioriterade och i högre grad inriktade på livräddande insatser. Stöd till OCHA möjliggör även "Flash Appeals" för plötsligt uppkomna kriser, dagliga/veckovisa "Situation Updates" samt informationsprodukter för operativa beslut och humanitärt påverkansarbete ("the 3 Ws – Who, Where and Why") samt "heatmap" som geografiskt identifierar humanitära behov. Stöd till OCHA bidrar även till resursmobilisering, genom den årliga 'Global Humanitarian Overview', OCHA:s halvårsöversyn "Mid Term Review" över humanitära behov globalt samt det finansiella systemet "Financial Tracking System, FTS".³⁹

3.4.5. Mål 4.5 stödja FN:s landfonder och verka för att nationella och lokala responsaktörer får stöd och deltar inom ramen för dessa fonder

Strategimål

2017	2018	2019
		

FN:s landfonder (Country Based Pooled Funds, CBPFs) är centrala för en effektiv och prioriterad humanitär respons på landnivå och har växt från 486 MUSD 2014 till 833 MUSD 2017. 2018 allokerades 25% till nationella humanitära genomförandeorganisationer och ökat fokus på harmoniserade format för rapportering har underlättat för nya organisationer att få stöd från fonderna.⁴⁰

Portfölj

2017	2018	2019
		

Sida bidrar i växande grad till FN:s humanitära landfonder⁴¹ då de bedöms vara en effektiv modalitet för att svara upp mot de mest utsatta människornas behov. År 2019 kommer Sida att stödja etablerandet av en ny humanitär landfond i Ukraina. Fonderna kanaliseras stöd genom FN, enskilda organisationer samt lokala aktörer. Den största delen av Sidas stöd till CBPF betalas ut i januari i syfte att underlätta för fonderna att snabbt påbörja eller skala upp humanitär verksamhet. De humanitära landfonderna är ett centralt verktyg för den humanitära responsens effektivitet då de:

- (i) finansierar väsentliga och/eller underfinansierade delar av respektive HRP;
- (ii) stärker samordning på krisnivå då de lyder direkt under FN:s humanitära samordnare, som i sin tur har överblick av responsen i landet/krisen;
- (iii) når nationella och lokala aktörer, som har god kännedom om kontexten samt ibland bättre tillträde till svårtillgängliga områden än internationella organisationer.

Stark samordning, närhet till responsen samt stöd till lokala aktörer med tillträdesmöjligheter gör fonderna relevanta och effektiva. Detta påvisas bland annat genom att den humanitära landfonden i Jemen 2017 som bidrog till 111 livräddande insatser över hela landet med fokus på de mest akuta behoven i 95 distrikt där människor riskerade svält. Ett annat exempel är hur den humanitära landfonden i Sydsudan där man trots svår tillträdesproblematik lyckades allokera 68,8 MUSD till 67 humanitära

³⁹ Webbaserat system för uppdatering av humanitär finansiering per kris, sektor, organisation och givare i realtid.

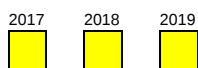
⁴⁰ <https://www.unocha.org/global-humanitarian-overview-2019>, sid 20

⁴¹ Country Based Pooled Funds, Ärendenummer 16/000027

organisationer för att under året implementera 186 projekt som nådde 1,6 miljoner människor med hälso-, vatten-, sanitet- och nutritionsinsatser. Sida:s sändande vid berörda UM samt Sidas humanitära enhet har under strategiperioden haft nära samarbete och kontinuerlig dialog både på landnivå genom fondernas styrelser (CBPF Advisory Boards) och på global nivå genom CBPF Working Group. Under 2018 genomfördes över 15 uppföljningsresor av stödet till de humanitära landfonderna, bland annat i Afghanistan (Kunduz), och Sudan (Darfur, Blå Nilen).

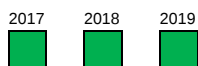
3.4.6. Mål 4.6 förbättra möjligheterna för ett ansvarsutkrävande för humanitära organisationers kollektiva insatser på landnivå

Strategimål

Som nämnts ovan kan stora framsteg konstateras för ökad samordning och ett mer effektivt och effektivt humanitärt system, särskilt vad gäller förfinade metodologier för att identifiera behov med fokus på livräddande insatser, förbättrade och prioriterade responsplaner och ökad kvalitet i programmering.⁴² Detta möjliggör för ett tydligare ansvarsutkrävande för humanitära organisationers kollektiva insatser på landnivå.

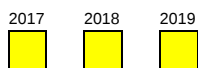
Portfölj

Sidas övergripande ansats med starkt fokus på FN-ledda humanitära samordningen i fält genom stöd till OCHA, stöd till FN:s landfonder samt krav på att projekt ingår i samordnade responsplaner bidrar konkret till stärkta möjligheter tillansvarsutkrävande för kollektiva insatser på landnivå. Även Sidas stöd inom stödområde 3 vad gäller ökat fokus för krisdrabbade människor bidrar till detta mål.

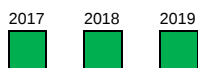
3.4.7. Mål 4.7 lokalt kapacitetsstärkande integreras i genomförandet av det humanitära biståndet

Strategimål

Det humanitära världstoppmötet i Istanbul 2016 och efterföljande arbete inom ramen för Grand Bargain har möjliggjort ett momentum för systemövergripande policyskifte vad gäller ökad fokus på lokala perspektiv och lokala aktörer i genomförandet av det humanitära biståndet, inklusive fokus på lokalt kapacitetsstärkande. Den s k "localisation-agendan" bedöms ha haft stort genomslag överlag i det humanitära responsystemet.⁴³

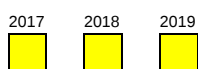
Portfölj

Se nedan under 4.8.

3.4.8. Mål 4.8 FN och internationella organisationer stärker samarbetet med lokala aktörer

Strategimål

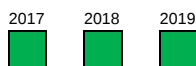

⁴² <https://www.unocha.org/global-humanitarian-overview-2019>, se sid 6.

⁴³ <https://www.odi.org/publications/11135-grand-bargain-annual-independent-report-2018>

Se ovan 4.7.

Portfölj

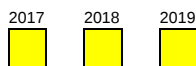
Lokaliseringssträvanden är centrala i Sidas humanitära portfölj även om Sida inte för närvarande finansierar nationella och lokala partners direkt. Sida följer exempelvis noga hur FN- och INGO-partners, där så är möjligt, stärker samarbete med nationella aktörer. Unicef överför t ex 31 % av sitt stöd till nationella och lokala genomförandepartners. Som nämnts ovan bidrar Sidas omfattande stöd till de humanitära landfonderna till lokaliseringssagenden genom att dessa fonder arbetar nära och stödjer där så är möjligt nationella och lokala myndigheter för starkare ägarskap och hållbara lösningar. Ca 25% av landfondernas stöd går till lokala organisationer som nämnts ovan. Vad gäller Sida uppskattas ca 12 % av Sidas finansiering 2017 gå till lokala och nationella partners via endast ett mellanled ("a single intermediary").

Sida har vidare stött MSB-insatser för att etablera och stärka nationella samordningsmekanismer. År 2017 möjliggjorde MSB-stöd exempelvis ett Coordination Centre (JCC) i irakiska Kurdistan.

Sida har dessutom ökat sitt stöd till rödakorsrörelsens Disaster Relief Emergency Fund (DREF) (från 0,5 MSEK 2017 till 10 MSEK 2018), vilken direkt finansierar nationella rödakors/rödahalvmåne-föreningar. Sida stödde även påverkansaktörer såsom NGO-paraplyorganisationen International Council or Voluntary Agencies (ICVA) och Overseas Development Institute/Humanitarian Policy Group (ODI-HPG) som verkar för ökat fokus på "localisation" överlag samt ökat lärande och kapacitet bland lokala humanitära organisationer.

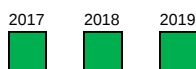
3.4.9. Mål 4.9 stödja och stärka lokala och nationella aktörers deltagande inom ramen för kluster- och sektorsamarbetet

Strategimål

Som nämnts ovan bedöms den s k "localisation-agendan" bedöms ha haft stort genomslag överlag i det humanitära responssystemet. Stärkt fokus behövs dock för att möjliggöra deltagande av lokala och nationella aktörer i kluster- och sektorsamarbetet, bland annat vad gäller arbetsspråk.

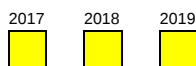
Portfölj

Stöd och stärkande av lokala och nationella aktörers deltagande inom ramen för kluster- och sektorsamarbetet är prioriterat i Sidas dialog med särskilt OCHA men övergripande med Sidas humanitära partners. Frågan är också en integrerad del av Sidas fältuppföljning. Stöd till International Council or Voluntary Agencies (ICVA) bidrar konkret till att stärka lokala och nationella aktörers röst och påverkan i det humanitära responssystemet överlag men särskilt på land- och lokalnivå, bland annat att driva att arbetsspråk anpassas så att lokala aktörer kan delta.

3.4.10. Mål 4.10 förbättra förmågan hos myndigheter, lokala och nationella organisationer för en effektiv humanitär respons

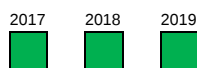
Strategimål

Se ovan.

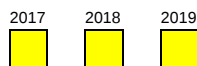
Portfölj

Se ovan

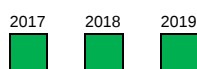
- 3.4.11. Mål 4.11 öka synergier genom att de humanitära responsplanerna beaktar övergripande nationella utvecklingsplaner och/eller FN:s utvecklingsplan, och vice-versa, under förutsättning att de humanitära principerna och de humanitära aktörernas opartiska uppdrag och särart respekteras

Strategimål

Detta mål är nära länkat till den pågående policyutvecklingen kopplat till nexus, New Way of Working (NWOW) om ökade synergier, vars koncept inte är helt definierade. Sida följer mycket aktivt detta utifrån både risker och möjligheter med ökade synergier.

Portfölj

Sida har begränsade möjligheter att nå detta mål då såväl humanitära responsplaner som nationella utvecklingsplaner och FN:s landplaner är strategidokument som ägs av det humanitära samfundet, världsländ eller FN-systemet, och inte av Sida. Sida har dock, genom dialogtillfällen i samband med fältbesök samt genom Sidakollegor vid UM, fört en aktiv dialog för att främja synergier mellan de humanitära responsplanerna och utvecklingsplaner såsom t ex UNDAF (United Nations Development Assistance Framework). I exempelvis Sudan har Sida aktivt främjat samspelet mellan humanitärt arbete och utvecklingsverksamhet i strategiska dokument. Sammantaget bedöms detta vara ett mål som nås genom insatser primärt på policynivå genom Sveriges övergripande FN-politik.

Sida följer dock mycket nära operativa möjligheter och risker för humanitär respons i ljuset av ökat fokus på synergier. Sida bedömer det vara centralt att ökat fokus på "common outcomes" inte uppfattas på ett sätt som begränsar humanitära aktörers möjligheter att prioritera utifrån de mest akuta behoven i en given kontext. I det fall akuta behov inte helt överlappar med långsiktiga mål så måste humanitära aktörer ha möjlighet att prioritera de förra. Sida verkar aktivt för att understryka att ett principbaserat humanitärt bistånd dels syftar på opartiskhet (att prioritera utifrån behov), men även på neutralitet och oberoende i förhållande till politiska, ekonomiska och militära syften. Om de senare verktygen inte säkerställs så undermineras de praktiska möjligheterna att just möta de största humanitära behoven.

För närvarande bedömer Sida att humanitära aktörers neutralitet och oberoende kan riskeras genom tilltagande krav på koherens och anpassning till ("alignment with") utvecklingsmål som definieras utifrån andra – ofta i grunden politiska – bevekelsegrunder. Risk för politisering gäller i synnerhet när långsiktiga mål artikuleras och drivs av nationella myndigheter som utgör en part i en väpnad konflikt. Humanitära insatser kan i sådana situationer bidra till fred och stabilitet, framförallt indirekt, men dess huvudsyfte – att rädda liv och lindra nöd – bör vara styrande i humanitära aktörers analys, planering och implementering. Detta utesluter ingalunda ett förbättrat samspel utifrån en tydlig rollfördelning, men samordning bör inte glida över i integrering. Vilken grad av samspel som är lämplig bör främst styras av kontextuella förutsättningar, och härvidlag skiljer sig en aktiv konfliktsituation drastiskt ifrån exempelvis en utdragen flyktingsituation i en postkonfliktkontext. Humanitära aktörer bör själva ha en legitim och reell möjlighet att avgöra när ett närmare samspel riskerar att gå ut över kärnuppdraget.

4. Implikationer och rekommendationer

4.1 Implikationer

Sidas sammantagna bedömning är att stödområden, vägval och prioriteringar fortsatt är relevanta, i synnerhet då de relaterar till den globala behovsbaserade allokeringen med förankring i de humanitära principerna. Sida har effektiva arbetsmetoder genom 1) djupgående humanitära krisanalyser, 2) beredning av insatser genom organisationsspecifika analyser, 3) tidsenliga/snabba utbetalningar samt 4) omfattande fältuppföljning även i de svåraste kontexterna.

Den utvärdering av Sidas humanitära bistånd om slutfördes 2016 konstaterade att Sida är en ledande humanitär givare inte enbart på grund av den stora finanseringsvolymen, utan just på grund av Sidas starka förankring i det humanitära principerna, fokus på ökad effektivitet och stärkande av det humanitära systemet. Dessa slutsatser bedöms fortsatt gälla. En utmaning för Sida är att värna sin särskilda roll inom givarkretsen, där Sida står relativt ensam i rollen som principbaserad, flexibel och systemstärkande humanitär givare. Samtidigt finns positiva tendenser till ett ökat givarintresse för Sidas behovsbaserade arbetssätt och allokering. Sida bedömer att befintliga arbetssätt i stort är ändamålsenliga och att genomförandet av strategin går enligt plan. I det fortsatta strategigenomförandet kommer följande aspekter prioriteras:

- **Sida kommer fortsätta att värna sin särskilda roll inom givarkretsen**, där Sida värnar rollen som principbaserad, flexibel och systemstärkande humanitär givare. Då Sidas arbetsmodell genererat ett stort intresse hos andra stora givare kommer Sida under strategiperiodens andra del fokusera på *stärkt samarbete med andra humanitära aktörer*, i synnerhet givare, i syfte att stärka det principbaserade humanitära biståndet. Det blir en tydlig och handlingskraftig ansats för att bana väg för universella normer med stark svensk förankring, vilket även är uttalat i Sidas vision 2023.
- **Sida kommer fortsätta arbetet med ökat samspel mellan humanitära insatser och utvecklingssamarbete** för att aktivt bidra till stärkta synergier med relevanta globala, regionala och bilaterala strategier. Mer strategiskt påverkansarbete behövs dock i förhållande till större utvecklingsaktörer såsom Världsbanken och UNDP, men även nationella myndigheter. Fokus för resterande del av strategiperioden blir utfasning av humanitära insatser och proaktivt arbete med större utvecklingsaktörer i syfte till infasning av utvecklingsinsatser i fragila områden. Detta arbete skall i synnerhet prioriteras i humanitära kriser med *fredsprocesser och fredsavtal* (tex i ett eller flera av följande länder: Jemen, Etiopien, CAR, Colombia, Irak) i syfte att främja fred, stabilitet och utveckling, och samtidigt minska de humanitära behoven.
- **Sida kommer att fortsätta att värna om proportionalitet vad gäller perspektivintegrering:** Som framgått ovan integreras strategins explicita perspektiv - resiliens, konfliktkänslighet och jämställdhet samt Sidas övriga perspektiv rättighetsperspektivet, fattiga människors perspektiv samt att integrerat miljö- och klimatperspektiv i det humanitära biståndet. Samtidigt är det centralt att graden av fokus på perspektivgenomslag sätts i proportion till insatsens syfte, tidsram och kontext, dvs ju längre och större en insats är desto högre grad av perspektivintegrering. En distinktion måste göras mellan t ex en snabbinsats på tre månader inom en akut och livräddande insats, och en 500-miljonersinsats med en flerårsplan. Omfattande arbete kommer även fortsättningsvis att läggas på att etablera en **systematisk ansats för riskhantering och uppföljning**. Systematisk uppföljning i fält är centralt, inklusive ISK-frågor samt säkerhetsrelaterade frågor.

- Sida kommer under 2019 att genomföra en **omfattande översyn** av strategiska, humanitära samarbetsparter utifrån kriterier kopplade till relevans och effektivitet. Vidare kommer en större utvärdering med fokus på konkreta, mätbara kvalitativa och kvantitativa resultat genomföras inför strategiperiodens slut.
- Slutligen har Sida även en allmän målsättning att **konsolidera** antalet insatser och samarbetsparter av effektivitetsskäl samt undersöka möjligheten att öka flerårig finansieringsansats.

4.2 Rekommendationer inför kommande strategi

1. **Fortsatt fokus på de humanitära principernas centralitet för effektiv respons:** Mot bakgrund av det globala konfliktläget samt den ibland akuta effekten av klimatförändringar och de stora humanitära behoven orsakade av konflikter och/eller naturkatastrofer finns fortsatt starka skäl att ha ett separat mål med fokus på att rädda liv, lindra nöd och upprätthålla mänsklig värdighet, dvs att särskilja humanitära insatser från det övergripande utvecklingsmålet. De humanitära principerna är fortsatt starkt motiverade utifrån effektivitet eftersom det är just oberoende, neutralitet, opartiskhet som möjliggör för humanitära aktörer att bistå människor i nöd i kontexter präglade av konflikter och krig och i ljuset av att Ca 80 % av de humanitära behoven uppskattas ha sin grundorsak i konflikt. Principernas fokus på de *mest utsatta* understöder den inriktning i Sidas vision om att nå de mest sårbara (till stor del även de fattigaste). Det bör tydliggöras att ”common outcomes” bör uppfattas på ett sätt som *inte* begränsar humanitära aktörers möjligheter att prioritera utifrån de mest akuta behoven i en given kontext.
2. **Konsolidera/minska antal stödområden och mål:** Även om strategins stödområden bedöms som fortsatt relevanta rekommenderas en översyn av antal stödområden samt antal mål. Förslagsvis skulle en förenkling kunna ske genom att minska antalet stödområden till två utifrån humanitärt agerandets två huvudkomponenter (i) humanitär respons (*assistance*) samt (ii) skydd (*protection*). Konkret skulle detta innebära att nuvarande stödområde 1 och 2 behålls. Stödområde 3 (”Ökat inflytande för krisdrabbade människor”) skulle då kunna vara ett tvärgående perspektiv istället för ett separat stödområde. Stödområde 4 (Stärkt kapacitet och effektivitet i det humanitära systemet) bör snarare ses som en ”enabler” för att nå de övergripande målen om effektiv respons och skydd. Även antal mål bedöms kunna reduceras.
3. **Perspektiv:** Sida föreslår att strategin framöver tar sin utgångspunkt i de perspektiv som finns fastlagda i Sidas instruktion.
4. **Stärkt fokus på utfasning:** Utökat fokus på utfasning av det humanitära biståndet bör ske, framför allt i anslutning till lokaliseringsagendan och därmed tydligare ”handover”-strategier, framförallt till nationella aktörer i syfte att bryta biståndsberoendet. Detta bör framförallt vara ett fokus i konfliktområden som redan har fredsavtal/processer som bör främjas och där ”immediate peace dividends” såsom fungerande institutioner och infrastruktur för samhällstjänster bör prioriteras av större utvecklingsaktörer.

Bilaga 1 Rapport P6 Finansiellt år 2018

All data in report is per December 31, 2018. It is an annex to the Strategy Report submitted to the Ministry of Foreign Affairs.

Average Annual Strategy Amount 2018: 4 150 000 KSEK

Total Strategy Outcome 2018: 4 140 559 KSEK

Table 1. Financial Overview 2018 per Area of Support/Objective in Strategy

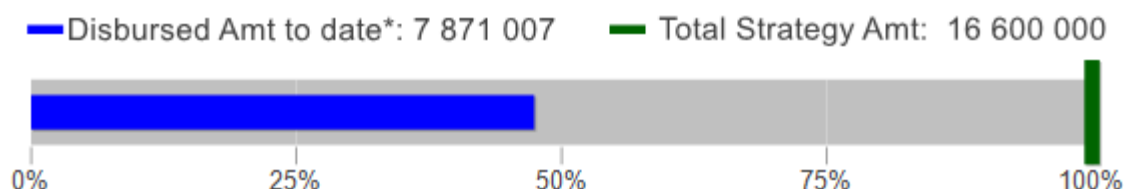
Strategi	Stödområde	Mål	Utbetalat 2018
Strategy	Areas of Support	Objective	Outcome 2018 (KSEK)
Humanitarian aid 2017-2020	Total		4 140 559
	Needs-based, rapid and efficient humanitarian response	Meet humanitarian needs of women, men, girls and boys affected by crisis through rapid, efficient and flexible support. Sida will meet specific humanitarian needs, including those of groups in especially vulnerable situations	2 197 965
		Act to ensure non-partisan, inter-sectorial, coordinated and globally comparable needs assessments	36 660
		Support sustainability in planning and funding, especially in protracted or chronic/recurrent crises	48 674
		Increase the flexibility of partner organizations and increase the self-determination of people affected by crisis through, inter alia, support to appropriate financing mechanisms	112 320
		Improve resilience and disaster risk reduction as well as strengthening the cooperation with development actors in this field	222 991
		Total	2 618 611
	Increased protection for people affected by	Reduced risk and vulnerability among affected populations,	302 160

crisis as well as greater respect for humanitarian principles and international humanitarian law	especially those most exposed to threat, abuse and violence	
	Ensure dignity and protection for people exposed to violence and abuse	416 678
	Reduced incidence of sexual and gender-based violence, and improved possibilities of providing support to those affected by violence	35 493
	Improve the possibilities of safe humanitarian access to affected populations	126 540
	Increased knowledge of international humanitarian law and humanitarian principles	122 807
	Total	1 003 677
Increased influence of affected populations	Improved conditions for populations affected by crises, including those most vulnerable, to exercise influence and demand accountability during needs assessments, framing and implementing contributions	39 180
	Increased capacity of partner organizations to integrate needs, preconditions, rights and priorities in planning, implementation and follow-up of contributions, of populations affected by crises	15 551
	Improved conditions for contributions to be adapted after feedback from local communities	10 150
	Improved understanding of the needs of populations affected by crises, and improved possibilities of reaching and including populations affected by crises, e.g. by innovative and technical solutions	11 039
	Total	75 920
Strengthened capacity and efficiency of the humanitarian system	Improve conditions for effective humanitarian coordination at field level	248 519
	Improve the capacity of government agencies, local and national organizations for efficient humanitarian response	8 470

	Increase synergies by working for ensuring that the humanitarian response plans take into account overriding national development plans and/or UN development plan, and vice versa, provided that the humanitarian principles and the humanitarian actors impartial mission and specificity is respected	15 300
	Act to ensure that the UN led humanitarian response plans are strategic, well-coordinated with clear priorities and, if possible, are multiannual	30 600
	Act to ensure improved UN-coordination and increased capacity for joint analysis, planning and long term results	31 800
	Support the UN led country-based pooled funds and act to ensure that national and local responders are given support and participate within the framework of these funds	90 145
	Strengthening local capacity as an integral part of the implementation of the humanitarian assistance	3 079
	Support and strengthen local and national actors' participation within the cluster coordination framework and sectoral cooperation	32 014
	Total	459 927
Not allocated to area of support	Not allocated to result	-15 072
	Total	-15 072
Phasing out	Phasing out	-2 503
	Total	-2 503

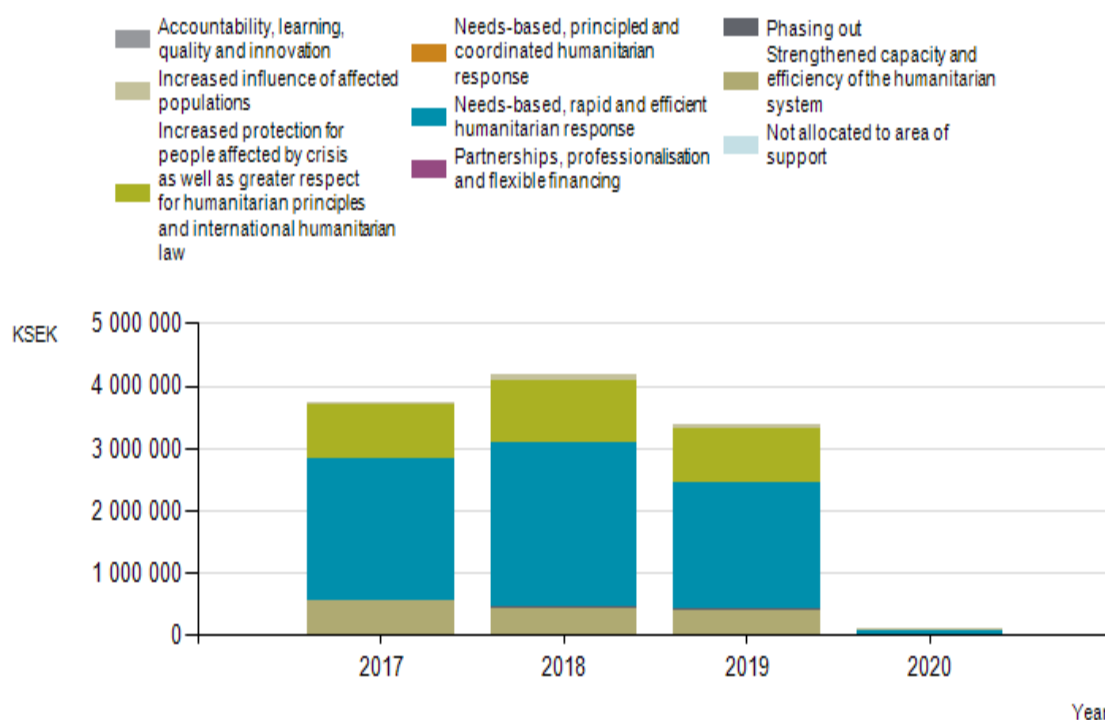
Table 2. Total Strategy Amount and Disbursed Amount During the Strategy Period (KSEK)

Strategy is in its 2nd year with total duration of 4 years.

* Note that the Disbursed Amt to date includes even payments made in the last year of the previous strategy, - 2 375 KSEK

Table 3. Agreed Amounts per Area of Support for the Strategy Period

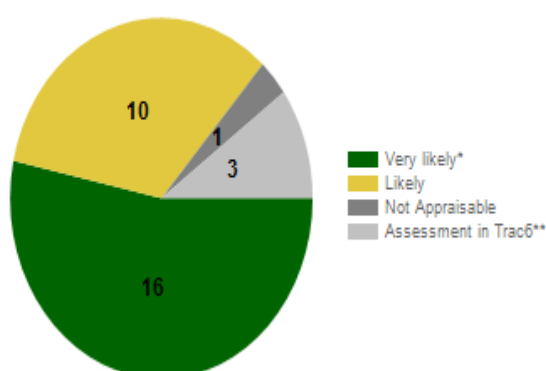
Information on area of support/objective in strategies was phased into Sida's systems starting 2012, but is incomplete up to 2015. This relates only to system generated data. Sidas contributions have always been assessed in relation to decided strategies incl. areas of support and objective (and previously areas and subareas). Correct information on division per area of support for 2015 and earlier is available in the previous strategy reports.

Table 4. Assessment of the Likelihood of Achieving the Contribution Objectives

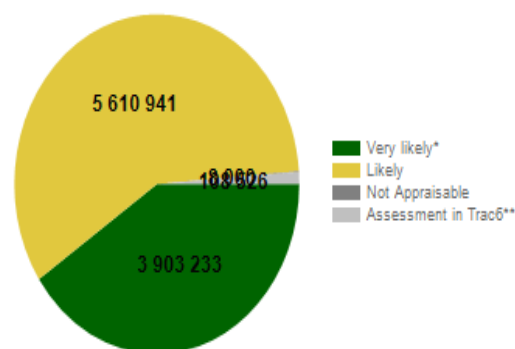
The two pie charts show the assessments of the likelihood of achieving the objectives of the contributions included in the strategy portfolio as per (4.1) contributions and (4.2) accumulated disbursed amount. The data is system-generated and aggregated based on the *Conclusion on Performance* (CoP) in Trac. In connection with the CoP, the question of the likelihood of achieving the contribution objective is answered according to a four-point scale, namely:

1. Very likely
2. Likely
3. Not likely
4. Not appraisable¹

4.1 As per Contribution

4.2 As per Accumulated Disbursed Amount (KSEK)

* Agreements newer than one year are assessed as "very likely" by default.

** Assessments made in Trac 6 have not been migrated since some questions in Trac 7.0 are new and have no equivalent in earlier versions of Trac. Therefore, the assessments made in Trac 6 are grey.

¹ Assessment "Not appraisable" is justified in cases when:

- There is not enough data to make an assessment (eg in difficult environments or late reports)
- The context of the contribution has changed significantly (eg natural disaster, coup d'état, extensive staff change of partner, corruption claim or similar.)
- The contribution itself has changed significantly (eg, the goal, scope, or timeframe of the contribution has been changed)

